

www.e-rara.ch

**Iulii Pollucis Onomasticon, hoc est instructissimum rerum et
synonymorum Dictionarium**

Pollux, Iulius

Basileae, An. 1541

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-123596>

Iulii Pollucis, Dictionarii Liber Decimus

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

IULII POLLVCIS. DI-
CTIONARII LIBER
DECIMVS.

IVLIVS POLLVX, COMMODO
CAESARI S.

INcidi olim in Xenophontis Li-
brum, de equorum cura tractan-
tem * inueniens uero in nominis
discussione * illum Eratosthenē *illud*
in Tractatu De Vasculis citare, decreui Era-
tosthenis Librum, propter usus utilitatē quæ
rere. ut uero inueni, tantum non nihil eorum,
quæ sperabam, habuit illud itaque à me spe-
ratum, & ab illo non completum, ipse perfi-
ce restatui. arbitrorq; te, ubi examinaueris, hoc
omnium utilitati prælaturum * Licet enim, &
in alijs inusitati nihil contineatur * hoc tamen
inter usitatissima uersatur, quibus singulari-
ter utimur. Plurimos porro hic Testes cita-
mus, quia nominum maxima pars, authori-
tatis defensione indigent, aut utendi audacia.
Si uero quod nomen prædictum antè, etiam
huic inscriptum fuerit, ne ualde mireris * Va-
sculorum enim nomina colligentem, non ex
Veteribus modò, sed ex horū formis quo-
que oportet colligere.

I CAPITA

CAPITA LIBRI DECIMI.

H Vic Libro armamentariorum, & ipforum uasculorum in-		
sunt nomina & quæcunque de his, aut ab his, sunt deri-		
uata.	Cap.	I
De uasculorum theca, & foro.	Cap.	II
De Patrefamilias.	Cap.	III
Ianitorum uascula, & quomodo ea nominentur.	Cap.	IIII
Portarum custodis instrumenta, & opera.	Cap.	V
De nominibus aquaticorum instrumentorum.	Cap.	VI
De uasculis ante cubile, ubi & lectulorum species.	Cap.	VII
atq; etiam De lectorum necessarijs, *	Cap.	VIII
berilibus, De uasis, excrementis faciendis seruiantibus.	Cap.	IX
& dome. De * uasculorum lotione	Cap.	X
sticis De lectulo adiacentibus.	Cap.	XI
uasis ad De uehiculis, & eorum partibus	Cap.	XII
lauandum De armis equestribus.	Cap.	XIII
De libris, & instrumentis ad horum cõscriptionem.	Cap.	XIIII
De forensibus instrumentis.	Cap.	XV
De gymnasijs armis	Cap.	XVI
De balnei uasis.	Cap.	XVII
De libaminum uasculis.	Cap.	XVIII
De uasis, in quibus aqua calefit insuper & poculorum, & mensa-		
rum nomina.	Cap.	XIX
De uini uasculis.	Cap.	XX
De uomendi uasculis.	Cap.	XXI
In quibus pedes abluant, & pocula.	Cap.	XXII
De mensa, & eius uasculis.	Cap.	XXIII
De coqui uasculis.	Cap.	XXIIII
De Pistoris instrumentis.	Cap.	XXV
De lucerna, unguenti uasis, & Figulis.	Cap.	XXVI
De ijs, quæ thoro seruiunt	Cap.	XXVII
De gynæcei uasculis.	Cap.	XXVIII
De Agricola instrumentis.	Cap.	XXIX
		De pi-

De piscatorijs, & nauticis armis. Cap. XXX

De instrumentis ad uestium curam, & quò eadem reponantur.

Cap. XXXI

De crumena Cap. XXXII

De glottocomeio. Cap. XXXIII

De decipula, & super quo uolucres dormiunt. Cap. XXXIII

De abaco Cap. XXXV

De domunculis, in quibus animalia nutriuntur, & alijs huiusmo-
di. Cap. XXXVI

De Pictore, & huic conuenientibus Cap. XXXVII

De Epheborum habitu, & alijs miscellaneis Cap. XXXVIII

De persona, & similibus deq. catena. Cap. XXXIX

De subligaculis, & similibus atq. quibus Pueri ludant. Cap. XL

De ijs quibus sal interitur, & alijs similibus. Cap. XLI

De scala, tympanis, cymbalis ubi, & quibus aucupes utuntur.

Cap. XLII.

De pera, & huiusmodi. Cap. XLIII

De aureis uasculis, & alijs ex metalli materia. Cap. XLIII

De Agrorum instrumentis, & similibus. Cap. XLV

De uasculis plicatis. Cap. XLVI

De pelle lotoria, & alijs commixtis. Cap. XLVII

De figulina terra, & alijs idoneis. Cap. XLVIII

De aciali, iunco, & renone. Cap. XLIX

De utre, flagellis, & gemmis distincto uase. Cap. L

De clauis ubi & de operculo, & similibus. Cap. LI

De Figulis, Citharædi instrumentis, & testaceis. Cap. LII

De sacrorum uasis plicatis, & alijs. Cap. LIII

CAPVT

I. CAPVT PRIMVM, DE ARMA-
MENTARIIS, ET IPSORVM VA-
sorum nominibus, & quæ à ua-
sulis deriuata sunt.

Primum mihi uisum est, uasculorum nomina, quæ ad familiam, agros, et artes spectant, colligere: ut ea quasi ex armamentario desumpta habeas, si alicuius horum subueniat necessitas. Ipsum itaque Armamentarij nomen, in Aeschyli Pſychagogis inuenies. Et apud Aeschinẽm Contra Ctesiphontem, Armamentariũ extruebant. Thucydides uero hoc, Repositorium uocat. Opibus cat dicens. * Vtensilibus et uasculis repositorium: Herodotus uero ea, *ἑπιπλοὰ* dixit, quæ facillime hinc inde portari possunt: quemadmodum fictilis dicitur, supellex reliqua. Isæus autem singulari numero, *ἑπιπλοὸν* dixit. Põterunt hæc, & reconditoria dici, & supellex domestica. *Ἀποσπῶν* enim, recens nimis est. Vocabis. **Necessaria** eadem, & Domestica uasa, & * Vtenilia uascula. hoc quidem seria cundum Alcæum Poëtam, dicentem in Pasiphaë, Et næ per Iouem alia uascula illud uero, ab utendo denominans. Neque tamen me præterit, quod uascula ad theoriam, & sacrificia destinata, *Χερσὺν* eia nominauerunt: sicuti et Plato Comicus dixit, in Hellade: ego tamen & in domesticis uasculis, hoc nomine uti posse aliquem iudico. Hæc autem à Recentioribus, etiam *Μαλακὰ* uocata sunt: quemadmodum & Manualia. Vt Menandrus inquit in Perinthia, quàm molli. Vt * *μαλακὰ* ex urbe capiens, * totum illico exilit: deinde, Molliam, ô miser, habentes supellectilem, poculum argenteum hoc arripens è theca, mihi arrhabonem dabis: huiusmodi uero supellectilem, *ἐνδομυῖαι* multi uocitant: mihi uero nomẽ hoc non probaverit tur, indico tamen, si quis forte utens, defendere uelit. * estq; in Libello quodam, quod in Olympiadis actis, de condemnatorum auferendis muneribus sic scriptum sit. Melius uero *ἐνδομυῖαι*, supellectilem uocare. *Τραγικὴ* enim, Tragicum magis est. Vasa autem, Vascula Comici frequentius uocitant, Vocantur autem uasa quæ.

sa quædam, igni destinata, & ignis expertia sicuti & uasa, triremica, & nautica. de quibus Xenophon inquit, Vasa lignea, & * parata: utensilia: Demosthenes quoque, Vasorum attritionem dixit. Nomina autem hinc formata sunt, domum uasis instruere, aut agrum, uel quodcunque fuerit. Tum etiã σκῶν, aut militaris est, aut mimum, aut iumentorum: Vnde dicitur instructa iumenta, pro instratis & uasa uehentes, currus. & uasigera. Atque in Ranis Aristophanis, Vasigerulus: Et uerbũ, uasa uehere, ac uasa portare. Tum & ex agris remouere, apparatus quendam instruere, & negociũ quoddã instituire. Porro Homeri, apud Thucydidem, Cõmunibus armis utentes: Et αὐτοὶ σκῶν, pro operario: Atq; ἄσκῶν, pro nudo. Et nullis armis instructus, pro frugali, & simplici. Præterea ab his quoq; formantur, Vasorũ confectio, quadruplatoria actio. * Instructum negocium, ut Isæus De Hæreditate Archipolidis, Pa Et etis uero quatuor ab illis * instructum: Idem quoq; Rhetor Ad Ly sibi inquit, Huiusmodi quidem hisce de mortuo instruentes: Et: Habitus, dicit Hyperides Ad Demicæam: Apparatus, apparare, apparantem plurimo precio constantia. Indispositè, Xenophon: & Vasorum Artifices: Substantiam disponens, ut inquit Demosthenes: Familiam instruentes, ut Dinarchus: Opes erogare, mensam restaurare, murum extruere: pompæ instructor. Cratinus uero in: * Panoptis, Vasorum custodem, Σκευωπόρ uocare uidetur: Hunc Omnia autem, nonnulli σκῶν uocant, Barbaricis scilicet impedimentis spectanti præfectum: alij uero, commeatus procuratorem sic uocari putant. Sed pro coctum esse, Paratum esse, in Sexto Pædiæ Libro dicit Xenophon: Et omnia in aqua elixa, pleraq; parata sunt: Demosthenes autem dixit, Molientem, seu machinantem:

I CAPVT SECVNDVM, DE EO
QVO VASA FERVNTVR,
& ubi uenduntur.

Ignium porro, super quo uasa gestantur, *Σκδβα*.
εζαυ uocat Aristophanes: Plato autem, etiam ar-
cum in Institutione intelligens, dixit: Fortissimum
habebat armigerum: sed secundum multorum
usum, idem quoque fuerit illud Aristophanis in
Phœnissis. Et lorum meum habent, & uas portatorium: manife-
stius autem in Ranis, Transponens uas portatorium, quoniam ca-
caturis: Vasigerum uero, Eupolis in Taxiarchis Vasigerulum, io-
cando nominat. Fori autem partem, ubi uasa uenduntur, circū nū-
cupauerunt: ut Alexis in Galasride innuere uidetur, Quod uero
me ducis in circo? Porro et muliebre forum appellarunt, locum ubi
uasa uenduntur. Vocabis autē uenditionē supellectilis, à præcone
promulgatam quā nunc auctionē uocitant, forum, & omnium re-
rum uenditionem. Nomen autē *Ἀπαιγία*, Ionicum est: sic dictū
de leuioribus uasculis, quæ pro libito transferri hinc inde possunt.
quæ et *πικρα* uocata dicimus. A uasis uero, nūc & ipsorum uen-
ditionē, forumq; denominauerunt. Quemadmodū & Attici, à re-
bus uenalibus, locorū nomina deriuarūt: dicentes: In obsonium, in
unguenta, In recentē caseū, In mancipia: Veruntamen si in Libro
quodā, *ἀπαιγία* uolueris uocare, ut defendendi adsit autoritas:
reperies uocē hanc, in Secundo Iamborū Hipponactis, Integrā ue-
ro auctionē habet: et apud Theophrastū, in Decimo De Legibus:

I CAPVT TERTIVM, DE PA-
TRIFAMILIAS.

te et i pre-
cium

Nniuersæ quidem domus Dominum, Nauclerum
& *ἑστία μωvx*, Dorice Patremfamilias, & fami-
liæ Dispensatorem, uocare oportet. Tum & do-
mus mercedem, non naulum modò, sed & *στρυγ*
νόμοι supra prædictum habes. Ludens quoq; ip-
sum, Hospitē uocare licebit: uocabulorū autem penuria laborans,
hocem

uocem hanc, ceu celebrem minus aestimauerit. Neq. tu quidem, il-
lud celebre putas, cum tamen non omnino inusitatum sit ut autem
dictum hoc scias, quoniam *honoris studiosus uideris, in Aeschili dignitatis
Sisypho usitatum est. Ecce Hospes, scintillantem lucernam colli- amans
git Aristophanes uero in *Obrimo inquit, Siquidem Hospes iusse Forti
rit aut quis Hospes est? Strangulabis autem me, si nouū dixerō uo-
cabulum, & domus Principem uocauero. Veruntamen * nouissi- recentissi-
mum illud, & usitatissimum, Paterfamilias scilicet, & Materfami- mum
lias non approbo ut autem intelligas, ostendā hāc ambo in *Thea Theano
nes Pythagoræ Vxoris Epistola ad Timaretam scripta inueniri. Pa-
terfamilias quoq. dicit Alexis in Tarentinis:

CAPVT QVARTVM, DE IANITORIS I
ARMIS, ET QVOMODO
nominentur.

Rma uero circa ianuas sunt, uectes, obijces, sera,
clauēs, repagula, clauēs reclusorij, claustra, laque
us Malleus. sic enim id, quo fores pulsantur, uo-
cauere. Tum & anuli, coronæ, & coraces. Apud
Recentiores uero, et Occlusoria instrumenta di-
cta sunt. Apud Aristophanē uero in Vespis, Conclusoria ea, quæ
fores claudunt. Et * Επτασῦρες, apud Herodotū dicit autem, Attracto-
* Serā arripiens, tenaciter tenuit: Illud uero * in publico foro feri res
ptum, Vecti ferreo quidam accuratius interpretati, * seram intel- Anulos
gi putauerūt. Quoniā etiam apud Demosthenē dictum est, de cor Publicè
poris parte, Τῆς ὐλῆς, id est Humeri iuncturam, confringentem: uenditis
utrumq. enim nomen, alteri est homonymū corporis scilicet pars, clauēs
instrumento & ipsi parti, instrumentū. Apud Lysia porro Ad Phi
lippum, * Επτασῦρες, pro * seris inuenimus. * Κλειδορῶν uero, in Curatores
Aristophanis Aeoloscione: Sed in Platonis Comici Inquilinis, Si- Clauibus
gna, sigilla, clauis, sera: Ianuæ quidē, & fores dicuntur, et ualuæ. Clauicu-
& ὄρου uero, ipsæ ianuæ hiatus est. In * Demiopratis uero, Vendita lus
est ianua dissecta, & fores concursoriæ: Verum in Cratini Diony uestibula
salexandro, Postes dicti sunt. Et * porticus uariæ. Pro ianua, etiam uariegata

Educere in ὄν dictum est, in Aristophanis Aeolosicone et, *διώωγς*, *pro
 go: pernio. A uectibus præterea dicitur, Fores obstruxere, in Lemnijs
 Inducere Aristophanis: A seris autem, serare, obserare, concludere, occlu-
 ingum dere: de quo etiam dicitur, ianuam obtendere, contrahere, attrahere
 pro clau- re, obijcere, obstruere, inducere, applicare, adiungere. Quemad-
 de, consue modū aperire, idem est recludere, remittere, extendere, reuoluere,
 uerunt po- Apud Comicos uero **Ἀναλῦσαι* idē, quod aperire significat
 nere. Quemadmodum pro claudere, **Ἐπιλῦσαι*: Porro *Ἐπὶ λῦσαι*
 illi *ἡγοῦσθαι*, id est uectem utrasq; tabulas obstruentem, foribus obten-
 Idem *ἔ* debant. Tum *ἔ* ianuam obstruere, *nonnulli dicunt. Et Nemo ob-
 pangere, et struxit ianuam, in Danaïdibus dicit Aristophanes: Thucydides ue-
 compinge- ro, quendam laculi manubrio, loco obicis ianuam conclusisse tra-
 re fores: si dit. *Claudendo autem fortasse idem fuerit, pangere, et compinge-
 cut et ape- re fores sicut *ἔ* aperiendo, idem est Resoluere. ut inquit Eupri-
 rirē, idem des, *Resolue compactas partes ædium: Veluti contrarium dixit
 est soluere Aristophanes, Vestibula pangere aut rursum, Compingere fores:
 Solue At secundum Archilochum, *Ἐκκλῆσαι*, pro claudere.

ICAPVT QVINTVM, DE IANITO-
 RIS VASIS, ET OFFICIIS.

Voniam uero domum purgare, *ἔ* aspergere, iani-
 toris officium est: conuenientia hisce instrumen-
 ta dicamus, utpote *λίονη*, id est scopæ. sic uero
 tam instrumentum, quàm expurgatæ sordes di-
 cuntur. Ipsum uero uerbum, scopari dices. Ipsum
 uero instrumentum, *ἔ* uerbum, ab Eupolide dictum est in Adulato-
 ribus: Has arripiens scopas, aulam scopatur: Scopis autem purga-
 tum, in Scenis coniunctis dicitur, apud Aristophanem: sicuti in
 Callipide, In ipsis sordibus humi decumbam: Quod si scopis pur-
 gare, etiam uerrere dices: fortassis *ἔ* scopæ, uerriculum dicentur.
 Si uero ianitorem, purgare dices: quid intererit ipsum, purgatorem
 uocare? usus enim à purgando etiam, ad proprium nomen deducit.
 Quemadmodum et Molitorem, aliquis ipsum uocauerit, *quo licet
 manifestum sit, hoc molam solummodo spectare. Veruntamen Ar-
 chippus

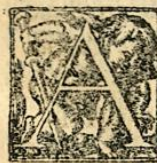
chippus in Piscibus, forū, *μυλὸς γοῦ* nuncupauit. Rigare uero, quoque, irrogare, perrigare, humectare, et aspergere uocare licebit. uas uero quo hoc aspergitur, urceum, hydriam, amphoram, amphoricum, amphoridium, uas fictile, cothonem, stamnū, calpem, uas, uasculum uas terrenum, testaceum, aut æneum dices. Per quæ autem aqua immittitur, sulci, aquæ ductus, riui, canales. Et *ὄχητόν* *γὰρ* uocabis, riuiorum fontes, ut Hyperides De Riui: *οὗτος*

CAPVT SEXTVM, DE IIS QVI
BVS AQUA EFFERTVR.

Nde uero aqua effertur, sunt fontes. E puteis uero, & cisternis si aquam haurias, instrumentis, ut arbitror, opus est. hydria scilicet haustoria, amphora, fune, loro, reste, cyatho, rotula. tum & ciconiæ huc pertinent. Rotulæ partes sunt, * *τα-ten* *σίο*, *via*, *τοπία*, *ἐξορία*. Huc quoque referenda, *harpagē*, *fuscina*, & *locatio*, *lupus*, instrumentum extractorium. Quod uero *harpagē*, *fusci-retentio* nam uocent in Concionantibus arguit Aristophanes, dicens, Quid nam *Fuscina* cadis opus est?

CAPVT SEPTIMVM, DE VA-
SIS ANTE CVBICVLVM. VBI
& lectorum species.

Nte cubiculum uero, iuxta ianuas, cortinæ habendæ sunt. siue simplex fuerit cortina alba, ex lino siue multicolor, de qua dicit Aristophanes, Cortina Cypria uariiegata: In cubiculo autē, lectum quendam esse oportet aut *Lecticam*, secundum Aristophanem in *Lysistrate* aut *Lectulum*, ut inquit in Conuinuatoribus. Vel *Torum*, secundum *Cratinum* in *Vlyssibus*: de lectis quoque intelligendum, cum inquit, Hi uero capiuntur in toris: Neque tamen ignoro, quod * *λαβίς* uocatur id, quod currui inster-
nunt, cum *Sponsa* transuehitur cui ipsa *Sponsa* inter *Parochum*,
& *Sponsum* insidet. *Lectulus* porro, & *λαβὴ γέλοι* uocatur ut
in *Dionauago* inquit Aristophanes, Quid me, ὦ *peſime*, *ablegas*,
K *tanquam*

quam lectulum? Partes quoque lecticæ, enelata et id super quod recumbitur, dictæ sunt ab Aristophane. Sophocles autem in Satyrorum Indagatoribus inquit, Enelata ligna, tribus cōfixa clavis, perforare oportet: Lecticæ autem species sunt, argentipes, tessalata ut in Dionysalexandro Cratini, Lecticam tessalata, et ancipitem: sic enim compactam nominavit Plato in Fests, Deinde lecticam ancipitem buxeam: tu uero, eburneam quoque dices. Scabellum, iligneum, uel illicum. Tum et σκίμπος, interiorum uasorum nomen dictum est: sicuti et scannum, et scabellum. Sed in Critonis Mesenia, et Rhinthonis Telepho, Grabbatum dictum esse tradunt: has autem Fabulas, uidere non contigit. Minus porro nobiliū est, storea, uel lectulus humilis: in Cione etenim Satyrico dicit Euripides, Ferè storea Corinthio Puer commensurata, puluinarī pedem non prætendis: In Publico autem foro, Venditus est humilis lectus Alcibiadis * πτωχὸν καλῶς, et lectica biceps. Tum etiam quædam lecticæ, aut scanno subtenfa sunt, ut sustineant stragulas: funes scilicet, funiculi neruus, et fasciæ. tum et funis restes, quæ etiam ad alia communiter referuntur. Proprium tamen in Amæa ciuibus Aristophanis est, Στῶ ἀγρὰ innuentis, cum inquit: Στῶ ἀγρὰ uitati, nec quidem ego ponere: non enim lectulum omnino *. Neruus uero, proprium in Lysistratē extat. Et Thucydides inquit, Declinaui spartis degre habens uatus. Sed Philippides in Lacyadis, Optimum est, ô Mulieres, hanc excindere sellam: sparta enim habet prorsus inutilia, et alium illi decet. nouum intendere neruum *

I CAPVT OCTAVVM, DE LECTICÆ CONVENIENTIBVS.

Lecticam uero sequantur, stragula, puluinaria, tapetia, tapetes. Tapetes ancipites. Diphilus siquidem in Citharcedo inquit, Surgo, amphitapetes sternens: Tum et Homerus, ægidem, Vtring; uillosam nominat. Licet etiam stragulam utring; filis intextam, utrinque uillosam nuncupare. His etiam adnumerentur, puluinaria, culcitra, cervicalia. Lanuginem uero dices, et plumam, de mol-

de mollioribus, secundum Aristophanem dicentem in *Babylonijs*.
 Habes paleas, & lanuginem in *Danaïdibus* uero, *Manuum* labo-
 res, plumas: *Stragulæ* uero, & *Puluinaria*, non apud *Comicos* mo-
 dō extant, sed & in *Publico foro sunt uendita. *Puluinar* uetus, et
 nouum. Et *Stragula*, apud *Eupolidem* est in *Adulatoribus*. & a-
 pud *Sophoclem*, in *lole* dicentem, *Cæterum* & *linea stragula*:
 quarum *Artifices* quoque, nominare uidetur *Hyperides* De *limita-*
tione dicens, *Conduxit τυλιφάντας*: In *Amphiarao* autē *Aristo-*
phanis, *Puluinar*, & *cervical lineum*: Constat porro, quod etiam
coriacea, et *lanea facta* sunt ut inter *Alcibiadis* *supellectilē* uendi-
 tum est, *Puluinar coriaceum*, *laneum*, & *lineum*: *Cæterum* in *An-*
tiphanis *Phaone*, & communiter quoq; *Strata*, pro *lectis* inuenire
 licet quemadmodum apud *Sophoclem* quoq;. *Observandū* quoq;
 quod *pellem nauticam* alijs *πρὸς κεφαλᾶς* appellantis. *Crati-*
nius in *Horis* propriē non sic, sed *ὑπὸ πρὸς κεφαλᾶς* solummodō dici iu-
 dicat. Porro quæ *lychnis* dicitur, *arundinis lanuginē* uocant. *Cæ-*
rum quod *λυφᾶλον*, non de *lino* saltem intelligi possit, ut uulgō
 usitatum est sed etiam de *iniecto implemento*, quod *tomentum* uo-
 cant. utitur hoc dicto in *Pantaleonte* *Theopompus*, licet de *Fabula*
 dubitetur præfatus enim *Poëta*, *Vendens pellē hanc*, induxit, *Cō-*
suens totum λυφᾶλον: Dicere porro licet, *lectus tener*, *mollis*,
profundus. *Strata* uero ipsa, *stragulæ*, *amica*, *sagula*, *chlænæ*, *ta-*
petes, *xystides*. Tum & *Instrata*, quod à *Philisto* dictum est in *Se-*
xta *Simyli* *Megarica*: *Cæterū* laudādo dices, *pilosa*, *mollis*, *fluida*,
lucida, *splēdida*, *pulchricolor*, *florēs*, *florida*, *florulenta*, *uaria*, *mul-*
tiformis, *purpurea*, *uolacea*, *coccinea*, *uiridis*, *hyacinthina*, *uola-*
cea, *crocea*, *cocco tincta*, *nigra*, *purpurā intextā* habens, *multa pur-*
pura ornata, *purpura intermixta*. Et secundū *Xenophontē*, *Tota*
purpurea, *Inaurata*, *Auro splendēs*, *Auro intertexta*. *Animalia in-*
texta sunt, *Floribus uariiegata* est, *Feris pictis* splendet, *Stellis relu-*
cet: *Famulis* uero in *cubiculo*, & ante *cubiculum*, *neccessaria* sunt.
Strata, *storeæ*, *matæ*, et *samax*. Est autē *σάμαξ*, *arundinis lanugo*.
maxime autē In *militia* hoc utitur, ut *Chionides* in *Heroib.* tradit.

I. CAPVT NONVM, DE IIS QVAE
EXCREMENTIS FACIEN-
dis seruiunt.

Ominis quidem, & Viro, matella necessaria est, & scaphium. quod Sophocles in Pandora, Έρρη θέρη uocat, et Όρρηνη Aeschylus: Quod autē nō de immota tantū sella, qua excrementa fiunt, forica dicendum sit sed etiā de mobili, testantur Aristophanes quidē, in Præludio dicens, Hei mihi contingunt foricæ: sed si hoc ambiguum uidetur, Pherecrates tamen in Crapattalis Capiti meo foricas apponens, pedit: Latrinas uero, honestiori uocabulo sedem uocabis, & sellam. Ipsi uero Mulieri, scaphium aderat. Vtraque autem hæc, sibi mutuò respondent in Polyëido Aristophanis Scaphium Xenylla petijt, matula enim erat:

I. CAPVT DECIMVM, DE VASCULIS AD LOTIONEM CON-
uenientibus.

Vrgentem uero è somno, faciem lauare oportet. Famulus, gutturnium quoddam tenens offerat recentem aquam lebeti aut lauacro cuidam infundens nam & hoc nomen, de lebetibus lotorijs dicit Aeschylus: De ijs uero quæ nūc lauacra dicuntur, Anaxylas in Lutropæo, in balneis Lauacra non numerat. De Medicorum autē παντολατρειδῶν dictis, Antiphanes in Vulnerato, Instructus Medicum clarissimum non æneis lebetibus: Veruntamen & in Publico foro inuenimus, Peluim lotorium, & urceolum:

I. CAPVT VNDECIMVM, DE HIS
QVAE CUBICVLO ADIACENT.

Nsint porro cubiculo, throni, sedes, sellæ. Sellule. sic enim in Nubibus, de curruli sella. Κλαδία uero, sellæ sunt uectū difficiles: quarū Pherecrates, in Bonis meminit: Veluti etiam uectū arduæ sellæ, Thessa-

Theſſalæ: quemadmodum in Autolyco Expolidis, Theſſalica ſella quadripes: Sedes, ſcamna. **Scabella,** in Inſulis Ariſtophanis: **Scala.** Subſellia, ***Scabella,** quæ minores ſunt * quatuor pedes habentes, uelut in **Sarſellæ Theſſalicae:** * nomen uero, in Euthydemo Platonis quoque, extagine cotat. Tum **Θεσάλια,** ſellæ eſſe uidentur, ſecundum Ariſtophanem, in quentibus: Pluto dicentem. Ante ſedile, urnæ caput * **conſractæ:** **Θεσάλια** ue tripodes ro, aliàs tabella quædam eſt. Ariſtophanes ſiquidem nomine hoc, hoc de paxillo utitur in Ranis de eo, quod abrumpere oportet, diſſe- **conſrin-**rens. Neque uero me fugit, quod alio modo **Θεσάλια,** tabella quædam gentis: eſt. Præterea **Θράκας,** quoque ligna uocauerūt, includentia laterūculorum tabulas. Adeſſe quoque tibi oportet, crepidas, ſoleas, calceamenta. Tum & ſandalia quiſpiam dicat, et calceos. Sed calceamentorum ſpecies tam Virorum, quàm Mulierum prædictæ ſunt. Addendum tamen, quod & Theopompus Sandalia dixit, ſed de Muliere in Miſogyne uero, Menander Sandalothecas, & Pelytra: ſic enim Sophocles, pedes nominat. Pileorum uero circa pedes, non modò Plato meminuit dicens, Inuolutum pedes. ſed & Cratinus in Malthacis, Sub pedibus complicatos habens pileos: Et de delicijs quoque, Pileos **τρίπους** dicente Lyſippo, in Bacchis. Sed trimitus contextus.

CAPVT DVODECIMVM, DE VEHICVLIS, ET EORVM PARTIBVS.

Eſtium porro ſpeciebus prædictis, me uerboſum hic eſſe non conuenit neque nunc anulos, ſigilla, et ſignatoria enarrare. Verum ſi quis uehiculorum uectura uteretur Sole oriente, priuſquàm æſtus arderet, notandæ uehiculorum ſunt ſpecies. ſiue curruſ, ſiue uehicula, ſeu plauſtra, uel leſticæ has nominare conueniat. Eſt autem Leſticæ nomen, in Sophoclis Nauſicaa, et in Menandri Piſcatoribus: Nonnulla uero uehiculorū, uasigera fuerint. nonnulla ſedibus inſtructa nonnulla, ad decumbendum ſtrata. alia autem cooperta, ſubtegulanca. Et Camaræ. ſic etenim nominauit Herodorus: Et Xenophon in Pædia, coopertam curruſ partē in

telligens inquit: Decubuerunt, & cooperuerunt scenam: Tum alia quidem quadrigæ sunt, alia bigæ. Non uero opus est, partes recensere: utpote cantos, circumferentias rotarum, modiolos, radios, paraxonia, circulos, circumferentias, axes, & omnia alia, quæ cunq; antè singulatim prædicta sunt. Notandum uero, quod iugum omne, subiugatum dicitur: siue trium sit iumentorū, seu quatuor.

Monippo Dicuntur porro iuga mulorum, tum etiam equestria. * Vnico autem equo quis utatur, uiriliori ostentatione lasciuens. Curribus uero, etiā tapetia conueniunt, & amphitapetes, puluinaria, et stragula. Aurigis autem, stimuli, flagella, calcaria. Stimulos enim, de iumentorum usu, dixit in Festis Plato Comicus: * Vnico autem equo utentibus opus est, sago, instrato, ephippijs, camis, lupatis, bullis, frenis, & *αὐλῶνι*. *αὐλῶν* enim, etiam de equo, in Anagyro dixit Aristophanes: phaleris, inauribus, & ornamentis. Et Calcaria quidem, pedum calcaneis equitantes alligabant, dixit Pherecrates in Dulodidascalo: Apud Cratetē uero, in Festis, Flagellum nodosum nominatur.

I CAPVT XIII, DE EQVESTRI-
BUS INSTRUMENTIS.

Questrium autem instrumentorum sunt, strigil, pecten habena, capistrum, reticulum, lorum, lorum ductorium. Strattis siquidem in Chrysippo dicit, Adduc pullum, intrepidè lorum arripies breuius: nonne uides, quod dentes adhuc retinet? Strigilem uero, in Anagyro dixit Aristophanes tum & Sophocles, in Oenomaio. Strigili te uideo flauos purgantem, & squalidos equi pilos: Præterea Plato Comicus in Cleophonte, flagellum, *μαγᾶν* *μαγᾶν* appellauit. Sunt et freni quidam * *αὐλῶν* eo, quod tintinnabula habeant appensa: quibus equi inhinnientes, sonum reddunt fistulæ per similem. Spathā quidem, Lupatum, Buculas, Freni partem ori insertam, Echinos, Rotulas, Anulos, Frenaq; dura & mollia habes suprà in Equestribus: Frena porro dentata, dicit in Anagyro Aristophanes:

CAPVT XIII, DE LIBRIS, ET INSTRUMENTIS AD HOS

scribendos.

I uero ab exercitio aliquo, aut ambulatione, siue in porticu, siue in stadio aut nemore existēs, ad librū conuersationē quis se recipere uelit nota ipsum habere, libellos, chartas, atramentaria, diphtheras, tabulas, tabellas. * Ut dicere liceat, tabellam Porro

duplicem, aut triplicem, aut plures plicas habentem uel secundum Homerum, Tabulam plicatam: Et Aristophanes in *The smophoria*. Zuis inquit, Tabulis politis suscipere tractus styli, meorum laborum præcones: Pugillares autem, reperies in *Phillylij* Urbibus. * Dicit Refert Dorico more in pugillares exactē, quādo scripta recitat Interpretēs: Pugillaribus autē illita cera, aut malthæ, aut malthæ: Herodotus quidem, Ceram dixit: Cratinus uero in *Pytina*, Malthem uocat. Sed Aristophanes in *Gerytade*, Maltham ē pugillaribus comedens: Non ignorandum uero, quod ceram signando idoneam, Veteres *ῥύπρον* nominauerunt & *ῥύπρον*, ut in *Lysistratē* Aristophanes. Nihilq; hoc modo bene signari, tantū non ceras detrahēre: Puēro uero adesse debent, stylus, notatoriū, calamarius. Tabella. hæc quidem etiam de Pictore dicta est, in *Alexandridis* Pictoribus, aut *Geographis*: utroque enim nomine, inscribitur Fabula, Tabellam præhendens sede: nihil porro refert, hanc etiam ad nostrum scribendi usum conferre, cum & Aristophanes sic utatur. additis his prædictis, atramento, atramentario, & calamis. Si uero & pulpitum, his prædictis adnumerare uelis * de eo, cui libri incumbunt, pro apud nullum probatum Authorem reperi. Athenis uero * de urceo opus loquopiam, cui aqua infunditur, factum est. Et Anathema Diogeni, quod & Diogenium pulpitem dictum est. Apud Eratosthenem nomen pro uero De Comœdia, * uocem quandam huius nominis abstractionem habentem inuenies * de uase libris necessario.

to

CAPVT

I CAPVT XV, DE VASIS
FORENSIBVS.

Vm porro ius dicendum est, iudicialia uasa fuerint clepsydra, gutturnium, disci, calculi, clauiculus. Clepsydrā concutere: Clauum enim, & Clauiculum, in Heroibus dixit Aristophanes: Sic enim Attica dicuntur, Cami, Disci, Vrnæ, & Echini: Tum & arcule tabellariæ, & tabellæ, calami, & styli. Et *Sortilegium. nam & de loco, dictum nomen uidetur in Senecia Aristophanis sed etiam de uasculo dici poterit.

CAPVT XVI, DE VASCVLIS
GYMNASII.

D gymnasium uero hinc conuerso, lecythus, olearia sit, aut etiam lecythium. Tum & stlegides, & xystides, idem aliquis dixerit: nam in Epicurmi Insulis, nomen inuenitur. Et Diphilus in Citharcedo, Viro assimilis est, lecythum et xystidem habens, ego uero et lecythum: Et Demosthenes Contra Cononem, quendam A. τολύκωδον, id est Scurram, nominat: quod manifestius in Antiphanis Athamante aliquis innui dixerit, dicētis Chlamydem, & lanceam habens comitatur macer scurra:

CAPVT XVII, DE BALNEI
VASCVLIS.

Ræterea uasculorū, quæ in balneo sunt nominata: labrum, urna, fons, cyathus, hydria, situla: Aristophane dicente, Cubicularius impellit cyathis: et rursum, Deinde perfundere à capite hydria: Sed Eupolis in Chrysogene, Sed ô chare Iupiter, nasum iuxta situlam habes: Vrnā quoque similiter dixit in Taxiarchis, Quisquis urnam habens ueneris, *tum & abenum, unum ē sicuti ubes: lotorijs, *uasīs dixeris. Et tripas, unde et *τρυπήτης. Labrum uel ignigra-ro, Homerus dixit: Labra ingressi polita, lauarunt: Veruntamen indus. Cratini Heroibus, Asamintum, arcam intelligunt nonnulli uero, poculum

poculum. Inter uasa quoq; gymnasijs convenientia, sacres est, marsupium, saccus, arca ad uestes recipiendas: insuper & syura, *ca- aut ptus, *arena, pyra, et halteres, rotula, discus, iacula, uestis linea. Sed & conecos & Aeschylus in Prometheo inquit, Picis, & lini prælongi funes:

CAPVT XVIII, DE LIBAMINIBVS. I

Ngredienti uero post gymnasium, antequam bibas, sacrificandum, & libandum est. Thuribulum uero aliquis afferat, quod idem foculum aliquis dixerit: quemadmodum ab indiligentibus, altare mansanè ius, focus uocatur. Tum & libatorius calix, cui uinum libantes infundunt. Et libatorium, cui oleum infunditur. Atq; σφάγιον in sacrificijs, quo quis sacrificiorum suscipit sanguinem. Tum & canistrum subesse oportet, & lebetes dicente Antiphane in Busyride, Et lebetem hunc primum, aut pompæ:

CAPVT XIX, DE HIS IN QVI-

BVS AQVA CALEFIT, DE POCULIS, & mensarum nominibus.

D potiones porro conuersis, in quibus quidem aqua calefit, dicuntur aheni, cacabus, aenea uasa, calefactoria, foculi, lebetes, lebetaria, furni lebetibus instructi. Pocula uero, & potatoria uasacothones, cotylæ, cotylisci, phialæ, calices, cyathi, cyliscia, scyphi. Plurimæ autem poculorum species, prædictæ sunt. Addere autem oportet, Πέλικας Cratini, in Thrattis quas aut calices, aut pollubra esse putant. Et in Aristophanis Scænis cōiunctis, Lecythum septem cotylas continentem, ollam pulchrâ, quam gestabam nunc uero, de poculo dictum est. ut apud Cratinum in Pytina, Vinarium acetabulum: Et in Antiphæis Myssiæ, Ex acetabulis fictilibus bibebamus: sed in Acharnensibus Aristophanis, Ex uitreis poculis, & aureis: Quod autem cyrillium nominatum est, Antisthenes in Hortatoria Ad Asianum Oratione, Bombylium appellauit: alij uero idem, systomum nominant. Systomum uero, oscu Mendacili nomen, in Teleclidis *Mendacijs, inter multa alia dictum est ne- bus

L que

que tamen melius hoc, *σευόςομοι* nominare. de utrisq; uero hoc nomen dicitur, in Satyrica Fabula Aeschyli, Præconibus. scilicet, Vas angusti oris: Licet autem mensam, cui pocula imposita sunt, quadrupedem mensam appellare, & unipedem: et si quis secundum usum nouitatem, honestius loqui uelit, mensægerulum. non enim de hoc nomen inueni, in Aristophanis Agricolis: Quoniam autem mensægerulus dictus est, nomine hoc uti licet, tanquā de eo dicto, Vbi aderant qui mensam gerit * Cui principibus myrthi * imponebantur.

CAPVT XX, DE VINI VASCVLIS.

Is quoq; uinorū uasa subiungēda sunt, cœnophora, merifera, amphora, amphorisci, cadi, cadisci. Et Anacreon inquit, Neq; ex cellis cadū. Et Herodotus, Cadū uini Phœnicij. Atq; Cratinus in Pytina, Hos quidem ex gutturnio, illos uero ex cadi sco: sed & Metretam, amphoram dixit: Philyllius uero inquit in Duodecimo, Tibi quidem hanc amphoram, do præmium: Primum quidem hoc metretæ nomē, mensurationis causa habuisse tradunt. Tum & Demosthenes Ad Phœnippum, Vini metretas nominat. Cæterum Philochorus, in Attide dicit, Veteribus amphorā, Cadum dictam esse & semiamphoram, Semicadum: Epicharmus tamen in Philocnide, discernere uidetur inter cadum, et amphoram, dicens: Neq; in cado exponere, neq; in amphora: Cæterum ex uinarijs uasis quoq; fuerint, uter, & utriculus: ut in Acharnensibus dicit Aristophanes, Pytina quoq; lagena, & lagenula: Diphilus uero utrumq; dicit, illud quidem sæpius, in Hecate: lagenulam autem, in Delphis: Tum crater, craterculus, crateris * stamnus, & stamnium & nonnulli quidem, Thasium solummodo sic nominari putant. sed Aristophanes in * Telmessis inquit, Vini Chij stamnium uenire, & unguent: Et non de Chio saltem, stamnium dixit: sed etiam de Thasio in Acharnensibus, Thasias amphorulas: Eupolis uero in Marica, dixit Stamnariū: Inter hæc quoq; numeratur, bicus, & cotyle, & chus: Nonnulli tamen Chum, & *χῆλος* dictum esse tradunt, & nomen esse Bœoticum: Verum & *Ἀργεωτῆριον* nant

Et
Telmeſeis

Et hoc inuenitur in Antiphanis Meleagro, Ἀσπίς πωτίνης quan-
dam situs ducens: tum & Menander in Chalcidonio, nomine hoc
utitur. Inter uasa quoque referantur, quas Aristophanes in Holca-
dibus, Holcas uini uocauit: & in Senectute, Vnam mutuò dare,
quinq; chus capientem. aut maiorem: * Adeò ut hydria non aquæ itaq;
modo, sed & uini uas fuerit. Insuper & Phenacinda, & phidacin-
da quispiam dixerit, ut in Foro publico extat: deinde, & πλαμὸς
ῶ. Est autem fas fictile, non acutum fundum habens: sed latum, &
stabilem. quo ultimo mysteriorum die utuntur, quem etià hinc πλα-
μὸς ῶ uocitant: Inter hæc quoq; ψύκτην nominant. Quo ue-
ro unum hauriunt, situla est, haustoriū uas, cyathus, cenochoa, co-
tula, ephebus, & lepaste. Quod autem lepaste, non poculum mo-
dò, sed uini fusorium uas sit: manifeste Aristophanes in Geryta-
de tradit, Circumfer lepastem: Inter hæc, etiam Siphon est, et Gu-
statoriū pocillum, apud Aristophanem. Curre in forū uinarium, am-
phoram uacuam accipiens interius, & pocillum: Huius quoq; ordi-
nis est, Chona: quoniam Pherecrates dicit, in Pettala Calicem ni-
gri fragrantis uini chona hauriebant: Tum & fiscella: & qualus
quoq; de fiscella dictus. & colum Hipponax uero inquit, Veluti ui-
mineus qualus:

CAPVT XXI, DE VASCV-
LIS VOMENDI.

Praterea in quod excreare consueuimus, & euo-
mere: quod multi λοτρίκιον uocant, commodis-
simè peluis quispiam fuerit, superius aqua reple-
tus. Tum etiam id * quò euomunt, peluim nomi-
nant: ut Cratinus in Horis inquit, Num fastidio
laborat? alam ocys quis, & peluim inferat: Cæterum Polyxelus
in Mino Tindareo, In lebetes primum ablues, euomes, implebis: * a- itaq;
deò ut & λικὸν uocet, hoc uasculum dicere conueniat: Licet uero i-
dem lebetem, & lebetium uocare. Scaphamq; in Anagyro dixit
Aristophanes:

CAPVT XXII, IN QVIBVS PEDES
ABLVANT, ET POCVLA.

nerò

Dem quoq; aliquis de illo uase dixerit, in quo pe-
des abluunt: peluis enim, id nominandum est. *aus*
Lebes, secundum Homerum dicentem:

Sic sanè dixit, anus uerò lebetè cepit lucidum;

Quo pedes abluit, aquam *q; infudit multam:

Licet etiā Scapham nominare, secundum Aeschylum, alicubi Sca-
phā dicētē, in Sisypho Lauacra sanè ferre oportet diuinis pedibus,
lotor in scapha aenea: Vocatur etiā lebes, pedū *lotorius: aqua autē hinc
defluens, lotio. *πλυντήριον*, pedū lotio, ut in Heroibus dicit Aristo-
phanes: Sciendū uerò, quod peluim. Tragœdi *πέλυν* uocitant: Ae-
oles uerò, *πέλυνκα* dicūt imprimis ligneū, à cædendo. Vbi uero po-
cula abluuntur, *ὀλκαῖον* uocatur fortassis & lauacrū. quod autem
supponitur huic, fortè fulcrū uocandum est: ut in Foro publico no-
mē hoc inuenitur, de omnibus suppositicijs fulcris. fortassis etiam

Circulus secundum Homerū. *Circulum inferiorem dicentem, Aureos ue-
inferior ro singulis circulos supposuit: Fundum uerò, alij *πῖνδακα* uocāt
tum & Pherecrates in Liris, Præhendens quidem chœnicis fun-
dū infixit. Aristophanes sanè in Fabulis, aut Centauro, Excussos
fundos dixit. Calicem uero, fundo carentem, Sophocles in Tripo-
lemo, *Ἀπιδάκνοτον* uocat: Fundo carens calix, tabulæ nō seruit:

CAPVT XXIII, DE MENSA,
ET EIVS VASCVLIS.

Bsonijs autem supposita mensa, etiam tripes uoca-
tur dixit siquidem Aristophanes in Telmesis, Et
unde ego mensam sumam tripedem? et in Concio
nantibus, Et tripodē extulit, atq; lecythum: Tri-
podes quoque dicti sunt apud Xenophontem, in
res Expeditione: sicuti Tripodia quoque, * & cætera. Tripodis autem
operculum, circulum appellare oportet, & *ὄλμων*. Quoniam &
Delphici Tripodis operculum, cui Vates insidet, *ὄλμος* uocatur.
Medietas autem tripodis igniti, Venter, secundum Homerū: In Pu-
blica

blica autē auctione, etiam Mensa quædam, unicū circulum habens uendita est. Veruntamen etiam ea, quæ tripodibus imponuntur, mensæ uocantur et magides, *quisquis hoc nomine uti dicatur, proprie accommodato ad mactram, aut sacras epulas. uel ad ea quæ ad sacrificiū feruntur, ut *de Sophocle dicitur, Hecatae magidis cenā: apud So- Cratinus uero in Busyride dixit Bos hic, magis, & farina: Apud phoclem Epicharmum quidem, in Prometheo Combusto, etiam secundum humanum usum dictum est. Calicem, magidem, lychnum: Mensarum autem uascula, cibis seruientia. circuli, uasa, fusoria, cyli. lances patulæ, supinæ aut rotundiores. Tum & patellæ quædam piscatoriæ. Aristophanes uero uidetur, discernere lances quasdam, ignis expertes ut cum in Telmessis inquit, Patellam ignis expertem, & piscibus idoneam: Fortassis et patinas dices, non enim sordidum est, hoc nomine uti licet de obsoniorū uasculis hoc dici, nunquam inuenerim. Sed de Pictorū uasculis, Socrate Patellas dicente nihil intererit, quo minus de lancibus nomen hoc *dici uideri possit. & secundum consuetudinis usum, & cognitionem, usitatum fieri. Sed & τῶν αἰνῶν ipsi, non modò obsoniorum uas sed tabulam quoq; significant, apud Homerum, & tabulam indissolutam. Tum et Pictorum Lances, ut in Publice uenditis inuenire licet. Atq; lanx uariiegata, à pictura dicitur uel lanx, *uno altera tere depicta. Ibi sane & lances, μαζαδοὶ uenduntur. Sed in Antiphonis Genitoribus, Veneris patella dicta est. Vasculis uero adnumerare oportet, pelues, lecanides, lebetulos, cophinos, paropsides. Aristophane dicente in Holcadibus, Cophinos faciente Figulo, *quos quidam attribuunt: dicit insuper in Corylo, Et cophini quoscunq; omnes: Quod autē uasculum hoc, nō fictile tantummodo conficitur, sufficienter Aristophanes arguit in Babylonijis dicens. Eget ducētis drachmis, unde igitur erit, *hunc corylum *ferre? Cophi ut ni uero, corticibus confectæ lances quædam fuisse uidentur. Aferat quibus euacuare, aut ebibere. λενοὶ φαί, et εἰς αὐτὰ φαί nominant, ut Eupolis in Amicis, Hanc uero ipsis euacuat: Sed in Publico foro, non Cophinos modò, sed & canistra inuenimus. Intinctoria, le

betes, catini Acetabula. non enim de cottaborū ludo solummodo, acetabula dicta sunt: sed etiam de illis, quæ eduliorum necessitati
 appone seruiunt. ut Aristophanes in Auihus, Acetabulum hinc *primo su-
 mens, aut catinum: et in Phrynichi Musis, Et in acetabulis cheeni-
 ces tres, aut duos farinæ: Lecides uerò, Epicharmus dixit in Nio-
 bes Nuptijs: Lecidem, et duo intinctoria: In Scyrone uero, etiā Le-
 bes fictilis dicitur. In Foro autē publico, Λέκος quoq; inuenimus:
 etiam Hipponacte dicente, Frumenti Λέκος: Hippocrates autem,
 in Libro De Cnidiæ Sententijs, Leciscum dixit. Cæterum paropsi-
 des, uulgari usu ad massam quandam, aut ius aliquod referuntur.
 uel ad edulium quoddam frugale, quod appositum condire oportet:
 ueruntamen & uas hoc, Δυσκλίστρον uocandum est. Consuetudo enim
 uocabula non repudio, etiamsi apud minus probatum Authorem in-
 ueniam, usitata reddens: quoniam ad utentem his, habeo refu-
 gium. Illud enim in Metagenis Philothyte, Et in multis paropsidi-
 bus, & uacuis thyelisijs theatrum, noui esse ambiguum: cæterum
 addit in Antiphanis Bœotia, manifestissime de uase dictum est. Vocare
 in *in appositis *paropsidibus bulbos: Porro Scutellas quoque, obso-
 niorum uasculum uocare uidetur Aristophanes, in Tagenistijs di-
 cens: Ius uero in scutellis hoc calidum, & ardens: Utendum etiam
 canicis, lingulis, mystilarijs, cochlearibus, nouaculis, cultris, cultel-
 lo, aut gladiolo. Atque μάχαρις & sæpe masculine dicitur, ut cum
 Pherecrates inquit *μάχαρπαρ ἀγέρει ἑθνητες, ὅτοι μὲ ἐργαζο-
 ῖν μάχαρις &, πωὶ βοὴ ἀνάσσει ἡ κτῆα: *

*Machera[m] masculu[m] dediſti, neque me impediuit machera,
quonia[m] clamore ſuſcitabo carnes: *

A cultro uero, etiā cultello utendum est. In Foro autem publico inuenimus, Cultros eburneos, & cultros corneos. præterea lauacrum, lebetes, gutturnia, & pollubrum. Atq; hæc ex Homeri usu desumuntur, Lebetem simul, gutturniumq; ancilla manibus tenens: hoc idem etiā, manuum lauacrū appellandum est. Eupolide dicente in Adulatoribus, Vacuū gutturnium. Quibus etiam spongiæ addidæ sunt, ad hæc uero calathi, fiscellæ, cophini. Et Canisficia, di-

xit Crates in Heroibus sed Aristophanes in Acharnensibus, *Κάνατος*: et Gerytade, Alius uero inferebat plicato in calathore lieta panum fragmenta: Tum et canistrum panarium. Dices quoque, cistam obsonariam fortassis Arcam quoque, ut in Baptis Eupolidis, Verum neque arcas habent copiose repletas: & in Pherecratis Myrmecanthropis, Veruntamen & arcas, quae penes me sunt: Caterum in Iouis Alcмене, uas ad ciborum apparatus destinatum, Capsula nominatum est. Et obsoniorum sporta, ē iuncis plicata, in Amphiarao dixit Aristophanes in Acharnensibus autē, Sportulam quam & Plicatam uocauit, apud Tragedum: Verum eduliorum uascula dices, Scutellas, acetabula & oleariam infusionem, quam Eupolis, Vas longum appellauit. Et *Ἀνὰ νεκρὰ*, in Conuiuatoribus Aristophanis dictum est. In Tegenistis uero, quoddam uas, etiam Mellarium est nominatum. Dices etiā penū, Cyminothecā, secundū Nicocharmā in Galateā Scitis elaboratū manibus Fabri, multa in se parua habens receptacula, cyminodochū, & cyminodochā: Cyminotheca autē, in Publico foro dictū est. Sed in Geloi Apollodori Grammatico, *Cyminotheca inter haec uocabula recēseri uidetur. Si uero topico in focis instrumentū quoddā, *ῥιζωτό* dictum est, quo carbonēs sufflantur ut in Acharnensibus dicit Aristophanes, Craticulā huc mihi pone, et *ῥιζωτό* si nihil prohibuerit, etiā de muscarū depulsione, hoc nomine uti. licet flabellum in Menandri Philadelphis inuenire liceat et in Anaxippi Citharcedo, flabellū arripiens, huc assiste:

CAPVT XXIIII, DE COQUI INSTRUMENTIS.

is etiam, coqui uasa adnumeranda sunt: olla, ollula, aula. Thraces uero, ollā, *Ζευτάρην* uocāt. Patinae, patellae, capsae, capsulae, cacabi, abeni, foci, sartagines, foculi, lebetes, lebetiae, lebetaria, uerna, uerna bouilla Et Obelisci, in Acharnensibus Aristophanis. Fer obeliscos, ut turdos affem: In Foro publico uero, etiā Cōdimentū obeliscorum uenditū est. Tū et *ῥιζωτό*, uocabis lapides, quibus uerna inmittitur et crateueria, et ut in Foro publico in-

ueni

nire licet, Crateutas plumbeas : Nomen sanè $\Delta\eta\mu\iota\acute{o}\pi\tau\epsilon\alpha\tau\alpha$, non apud Aristophanem in Equitibus tantummodo dictum est, Ofstreorum condimenta publico uendita inuidus . uerum etiam apud Commodas calos : Tum & apud Lysiam Oratio est, in foro dicta, De publice uenditis. In columnis autē Atticis, quæ in Eleusine extant eorū qui in Deos impij sunt, publicata bona, inscribuntur. ubi multa alia uasa nominata sunt: tū et Crateutæ plumbeæ. Sed et Eupolis, in Adulatoribus, Plūbeas crateutas inquit. Inter coqui quoq; instrumenta sunt, cultri, cultri mactatorii. Et $\sigma\phi\acute{\alpha}\gamma\iota\omicron\varsigma$, quod sacrificiorum sanguinē suscipit. $\Sigma\phi\alpha\kappa\tau\omicron\upsilon$ enim, ceremoniæ nomen est, sacrificijs adhibetæ, sic dictū. Tum et coqui uasa sunt, coclear, tudicula, euerge. Verbum uerō ipsum, Tudicula uisti, in Eubuli Parmenisco extat. Ex his etiam fuerit, coclear, quo ius sorbetur. Fuscina, harpage, & lupulus, extractorius Et listrum, quod nonnulli uertebam sartaginis uocant tum et sartago. Veruntamē & $\tau\acute{\eta}\gamma\alpha\nu\omicron\upsilon$ inuenire licet, in Piscatoribus Eupolidis, et Teleclidis. Mendacijs : Sordidum autē est, Sartaginulæ, in Equisone Menandri. Verbum quidē, Frigere, in Apocleomena Posidippi extat. Vas autē, quod alias chytropodem uocant, etiam $\lambda\acute{\alpha}\sigma\sigma\alpha\nu\alpha$ dictum inuenies. ut Diocles in Melissis, A lasanis calidā accipiam. In Primo autem lamborū Hippocratis, Chytropodium dictum est quemadmodum & apud Hesiodum, Neq; à plenis accipientem chytropodijs : uerum hoc aliud quiddam significat. Cum uero Diphilus in Epiclero inquit, Aulam magnam apud coquum. sine dubio ollam intelligit, non chytropodem. Neq; etiam inconueniens est nouisse, quod $\chi\acute{\upsilon}\tau\epsilon\alpha$, osculi species erat, cum Puerulos, auriculis præhensos oscularentur. quod et Eunice in Antia innuit, Auribus præhensens, $\chi\acute{\upsilon}\tau\epsilon\alpha\upsilon$ osculum figas. Veruntamen chytropodem, etiam $\beta\acute{\alpha}\upsilon$ appellabis, et Anthracium, secundum Alexidem, dicentem in Lemnia. Siquidem nobis in medio stabat anthracium, sesumq; fabarum plenum : Sesum enim, uas fuit, in quo fabas, aut alia huiusmodi frigeant. Anthracium uero hoc, Cratem uocabis, & Craticulam, secundum Aristophanem, dicentem Craticulas: sed Strattis in Psychastis inquit, Quo-

modo

modo quis mihi prunis plenam sopiet craticulam? Prunæ siquidem, semiussti carbonēs sunt. Coquinariorum quoq; ordinis fuerint, olearia cella, pecten, scamnū incisorium. Coquinaria mensa, quā Neoterici Abacum uocant. nomen autem extat in Menandri Messenia, Ductus est omnino ad abacū quendā: Adhæc maestra, scapha, magis, pila, canistrum. Et Nuper excauatā pilam, dixit Eupolis in Capris. Sicuti Aristophanes in Vespis, Recentē molam dixit. Sed Menander in Demiurgo, pilam hanc, Lintrem uocauit. Idē quoq; significant, mortarium, et pila. scapham enim, sic nominauit Aristophanes in Pace. Scaphulam quoq; eandē scaphā uocat in Holcadibus. sic coniungens, Scaphulam & Maestrā: In Foro autē publico, inuenitur Scapha lōga, et scapha turbinata: Mortariū uero, etiā Mortariolū uocabis, secundum Aristophanem in Pluto: eundemq; Solon in Iambis, Igdam uocauit, dicens. Festinantes apportant, hi quidē igdā illi uero, silphiū. nōnulli uero, acetū. Manifestius porro in Comoplathe Antiphanes, Mulier ad tibiā uenisti, saltato denuo igdā: Est equidem igda, etiam saltationis species. Comicus porro ad nōmē alludens, adiunxit. * Mortariū ignoras? id est igdā. Pyranū uero, id est foculum mensariū quo prunas ferunt, mea sentētia pyrophorum quoq; nominabis. Coquinaria quoq; sunt, cultri, & excoeriorij cultri. Apud Aristophanem sanē in Equitibus, Coquus dicit, cultrorum coquinariorum ictibus: Huius quoq; ordinis est, culter caseifeca, quem cobylem uocant: ē quibus Caseifeca quidē, est in Platonis Adonide. Et Aristophanes in Aeolosicone, Cuclear, mortarium, focus, caseifeca. Cobylis uero, in Philemonis Rapto. Video coquos, cobylē, & scapham: Adnumerare his quoq; conuenit, bipennē, coclear, pistillum. Tum & Sartago, in Publico foro uendita est. Et aspergillū, quod cōmune est tam Pistori, quā coquo: uas à rigando denominatum. Sed si et Abacum, coqui uasis adnumerare uelis. Cratini autoritate utendū est, dicentis in Cleobulo, Tradidit nucum abacum. Tum & Abaculum dices, de altero enim hoc dictum est à Lysia. * De Callæschro. Post abaculum, mē Prosulamq; seipsum uendens: ueruntamen nomine hoc, de obsonigero

uase utendum est. Quemadmodum & Cacabum, dices ollam, secundum Aristophanem dicentem, in Scenis Coniunctis: Caterum in Eubuli Ione dictum est, Acetabula, patinae, cacabi, & ollulae quasi forma cacabum, ab olla distinguat. Porro cacabulum quoque dices cacabum, secundum multorum usum: ut Antiphanes uocauit in Parasito, Etiam cacabum dico: Fortassis aulam quoque dices. Mihi nomen uero * nomina differre uidentur, siue cacabum nonnulli dicant, siue sutybum. Et Nicochares in Lemnijs dixit, Cacabus, et patina: Tum etiam patina, patentium scutellarum species est quam nonnulli, patellam uocant. Patina enim, in Nymphopono Sophronis dicta est, Patina spontanea: Patella uero, Eubulus, Et confertos Sicelici patellis cumulos: Atque in Euthydico Antiphanis, Polypus concisus, coctus in patellis: Tum & Alexis in Asclepiade, Patinas dixit. Caterum in Hipparchi Politcechis, uulgari more, Catinum dictum inueniri tradunt. Quibus uero hordea terentes uentilant, et fabas, patellas uocauerunt. Quod si etiam carniuum libram, his addendam duxeris sciendum, quod funiculus, quem libram tollens arripit, laqueum appellauerunt. Vas quoque coquinarium est, Colum, secundum Euripidem, in Eurysthene Satyrico dicentem: Aut cyathum, aut hisce Poë- aneum colum exhibens * In Foro autem publico Colum quoddam, pro cratere uenditum est, quasi ad uinum magis referatur. Porro etiam infundibulum aneum, coquinarium uas est. Aristophanes uero uero in Conuiuatoribus dixit, Non haec, sed infundibulum aneum: Fortassis & tostorium. Et Frigendi instrumentum uel Sartago, Polyxelo in Bacchi Genitoribus dicente. Unde ollae suspensae aedificio sunt, & sartago. Etenim si $\phi\phi\upsilon\gamma\epsilon\tau\sigma\phi\upsilon$, * Aedificatoribus conuenit & idem est re uidetur, * aut Pistori, secundum multorum sententiam. nunc tamen Aedificamen, pro coquinario uase positum uidetur. $\phi\phi\upsilon\gamma\epsilon\tau$ uero, aut * catere: ipsum appellant instrumentum, uel uas in quo frigent, * aut $\phi\phi\upsilon\gamma\epsilon$ & $\tau\sigma\phi\upsilon$ ut Theopompus Comicus innuit, dicens Phrygeum, pila, et uel lecythus: Sed & maetram, uas intelligentes, hinc dictum esse existimant: & illud, quod Romani Scamellam uocitant. Coquinarij quoque ordinis sunt, furni, clibani. Et Clibanarij boues, in Aristophani

quemdam
dicit fuerit
Iscop. T.
nam de uo
Sophanes i
que fuerint
ceterum, me
Cleonem C
in Primo la
sextarius, in
liquidum i
bro Septimo
tertia choro
ita, scaphi
communia
catu. poma

phanis Acharnensibus: Coquo etiam adnumeranda sunt, combustilia ligna, sarmenta. Et Titiones, secundum Sophoclem, dicentem in Hercule Satyrico: Collegerunt ligna, seu titionum: His etiam addenda, tedæ, faces, storeæ, ligna fissilia, piceæ, lampades, furni, laternæ, carbones, & marila. Et marilam quidem, uocarunt cineris, uel carbonū florem. *Statim uero & cophini, huc referendi sunt. Et Canistri, carbonum uasa, Aristophane dicente, in Acharnensibus: Euripides quidem dixit, in Autolyco Satyrico, Asinos carbonigeros: Sed in Alexidis Spondophorico dictum est, Aristogitonem Rhetorem uidi, carbonum uase amictum:

CAPVT XXV, DE PISTORIS INSTRUMENTIS.

I uero coquinijs uasculis, Pistorum quoque instrumenta adiungenda sunt: et multi pistrinū, officinā nominauerunt. nihil intererit, etiam uas, in quo panes coquunt, sic nominare: quod nunc, furnū uocant. utrunque uero, *πλάτρυς* nominandū est: quemadmodum & illud, in quo panes formabant. Pistorij quoque ordinis fuerint, mola asinaria, mola, mola frumentaria, & molitoria scopæ. Tum et pausicapta, instrumentum, molentium collo, ne farinam deuorent, adiunctum: quod *cardopeū nominauerunt. ut Aristophanes in Heroibus, Aut cardopum collo adaptetur: Ex his quoque fuerint, uerua, spalathrū, hostorium, radius, uertebra, magis, chœnix, medimnus, semimedimnus, sextarius. Et Modius, apud Cleonem Cantorem, in Secundo Odarum: Et apud Hipponactem in Primo Iambo: um, Semimodius: Chœnix uero duplex, & Semi sextarius, in Nubibus Aristophanis: Tum & cotyla, mensura non liquidorum modò, sed et aridorum: quoniam Thucydides inquit, Libro Septimo: Cotylam aquæ, et tres cotylas frumenti: ualet autem tertiā chœnicis partē. Pistoria quoque sunt, codomæū, cribrum, mætra, scapha: & si quæ coquinijs ordinis, cum pistorum uasis sunt communia. Præterea mortarium *ὑπόμυρον*, quod mortario subijciunt, quemadmodum Aristophanes in Anagyro uocat. Tum & pi-

pistillum, & cribrum, cribri tegmen, & operculum, & cribrum tenuius. Et in Publico foro scriptum est, Cribrū ordeaceum: Aristophanes uero in Scenis Coniunctis, Instar cribri perforatum est:

I CAPVT XXVI, DE LVCERNA, VASIS VNGVENTI, ET FIGVLIS.

Aec uero, Candelæ sequuntur, & Candelæ duplices, secundum Philonidem, dicentem in Cothurnis: Quemadmodum candelæ duplices: Atq; candelæ triplices. Et Lychna, secundum Herodotum: idemq; Candelæ incensionem dixit, Cratinusq; in Trophonio, & Menandrus in Thessalica: Et candelabrū, cui candela, quæ & lucerna dicta est, imponitur. Candelabri autem elatior pars, cui candela inseritur, scutella dicitur, uel lanx. Quodq; mediæ candelæ inest, thryallis, elychnium, et phlogmus. Quam uero nunc lampadem uocant, etiam Laterna dicitur: ut Aristophanes dicit in Acharnensibus, Laternam ad lucendum instruis: Sed apud Lysiam Ad Chytrinum, Repente uero quis arrepto lapide, sequentis Famuli laternam excussit. Cæterum in Aristophanis Aeoloscicone, Et pellucida omnia uidemus exomidis: ut in noua laterna: Laterna uero, etiā λαμπτήρ dicta est. Tunc in Secundo Philisti Libro dictum est, Et noctu obseptas laternas attollere: intelligit uero laternam corneam. Παῦρος autem, & φάρος, etiam facem significant: ut cum Euripides dicit in Alcmene, Vnde uero piceam facem accipiendam inuenisti. Tedæ enim, & lampades, luciferorū sunt. Lampades præterea, Perticas uocauit Aeschylus, Perticæ picatæ incensæ: Obeliscolychnium autem, militare instrumentū est. dictumq; à Theopompo Comico, in Pace. Nos uero bona fortuna obeliscolychnium permutantes, & ensē acutum: Verum cum Aristophanes in Aeoloscicone dicit, Duobus lychnidijs nimirum candelabra intelligit, & non paruas lucernulas: Sicuti cum & Crates inquit, in Vicinis, Non est mihi lychnidium. Manifestius tamen in Aristophanis Fabulis, aut Niobe: Sed candelæ instar, recumbit super lychnidium: Et in Phœnißis, Et stilba, quæ mihi noctu lumen fert

fert super candelabro. Vnde patet, quod & stilba, lucernæ species est. Verū si & unguentis, in his utendū est sciendū, quod unguentum Aristophanes, in Tagenistis, Vnguentulum uocauit. dictaq; ab eodem sunt, Vasa unguentaria: Dicitur etiam lecythus unguentaria, tu uero etiam unguentiferam uocabis. Sed in Ranis Aristophanis, Lecythium quoq; dictum est. Sophocles uero in Andromada, * ΑΥΤΟΧΕΛΕΙΣ ΛΗΚΥΘΟΙΣ inquit, alabastra integro saxo exscul Cum ipsis pta intelligens. Et instrumentum in lecythos, ad unguentum degulabris lecy standum, immisum rudiculam, uel spatham uocare oportet, secun this dum Aristophanem dicentem in Conuiuatoribus. Vnguentariæ lecythi unguentum, priusquam rudiculam immitteret, degu- stans. Euphemus siquidem in Coronatoribus, hoc quidem, Rudicu lam. pyxides autē, Alabastria uocauit. Ocyus tu alabastria aperias, & rudicula barbam meam inungito. Alexide tamen in Dropide, Spatham uocante, rudiculam. Spatham in unguentum demisit: Vas uero, in quod unguentum effunditur, Vnctuarium uocatur, ut Ari stophanes in Acharnensibus: Vascula autem, in quibus alabastra reponuntur, Alabaastrothecæ dicuntur. & alijs, et Aristophane di cente in Triphalete, Tres ex una alabaastrothecas habentem: Com muniter porro fictiliū uasorū nomina, præter æneos catinos, sunt. cellæ, ollula, acetabulum, mensura, matula, peluis, mortarium, can- tharus, sesum, candelabrum. quæ omnia, figulina opera conficiun- tur. pleraq; tamen horum, etiam ex alia materia fiunt. quoniam & Hermippus, in Thesmophoris. Cyathum, Vas uinarium, Cande- labrum. & huiusmodi uasa, Aenea uocat & Aerea, ueluti ex æ- re fabricata.

CAPVT XXVII, DE HIS QVAE I
TORIS CONVENIUNT.

Oenanti uero, & ad toros se recipienti, stragularū, & instratorum nomina prædicta sunt. Huc autem quadrauerit, uestimentum illud Homeri Cubato- rium, & instratum magnum scilicet, & hirsutum.

Et apud Comicos, Tunica toralis: Fortassis & lænæ, & stragula artificiosa. Tum et illæ æstatis, hyemisq; Sisyra, apud Menandri: Et Penula, apud Aristophanem: Lænam uero, dixerunt Comici uestes tantum non crassiores, hoc nomine designantes. quemadmodum & Theopompus, in Pace, Lænam tibi assumens Laconicam: Homerus uero, etiam tenuiores uestes, Lænas uocat: Attici autē, tenuiorem quidem uestem, Lænam: equestrem uero, Chlamydē uocant, ut & Thessali: Cæterum prima, ut fertur, Sappho, Chlamydē dixit, de amore dicens: Coelitus uenientem, purpureamq; demissam habentem chlamydem: Atqui hæc quidem, de quotidie necessarijs uasculis dicta sint: his uero paucis, reliqua coniungenda sunt, ut pote quæ gynæceum attinent.

I CAPVT XXVIII, DE GYNÆCEI VASCVLIS.

Gynæcei porro uascula, fiscellas, & calathos dicamus: cophinulos quoq; & calathiscos. præterea asinum quoq; instrumentum, supra quod nent: quod & τῶν νυκτῶν uocant: Fusum, uertebam, filum, radios, & pectines, telum & tela anium, Vide supra uel regulam, cubitū uel Et celontes, telam sustinentes: leiastræq; lapi
Libro VII des, et agnythes, a tela suspensi: Atq; spathas: Philyllius enim in Urbibus, textoriū instrumentū, Spathā nominauit, de studiose textentibus loquens. His etiā adnumerabis, libras, bilancem, iugum libræ, lances, trutinam. Et Pondera ænea, in Actis Alcibiadis Imperatoris, inter summæ arcis anathemata rescripta sunt. Pondera uero, Cephisodorus iusta uocauit. Muliebrium quoq; instrumentorum sunt, pecten, calamistrum, nouacula: speculum, cuius thecam, lophiū uocant: Forfex, frontale, larua: Et Laruula, ut in Danaïdibus Aristophanis: Petasusq; turbinatum in morem contextus. Imbricamentum, flabellum: umbraculum, quod etiam σκιάδα uocaueris: Sic etenim & Bacchi umbraculum uocatur, quod Comici Alam uocitant. Strattis uero, in Pſychastis: Flabello præmisso, mox umbraculum subiungit. Plurima uero in Vestibus, Calceamentis, & Mulie-

Mulierum mundo ante prædicta sunt: quemadmodum et Alabastrorum thecæ, & Sandaliorum thecæ, apud Menandrum in Misogyne:

CAPVT XXIX, DE RVSTICI INSTRVMENTIS.

Gressium autem instrumentorū necessaria sunt, aratra, & aratri partes: plaustrum, & plaustri partes. reliqua uero, ex Atticorum appellationibus sumēda sunt. Ventilabrum, secundum Homerum: Tridens, Pala, Bipalium, & Pastinum, secundum Pherecydem: de Codro enim loquens, quod cū ad sarmentorū collectionem exiuerit, in ulla instrumentū capturus, pastino quendā percussus * interemerit: Tum & flagellum, cribrum, ligo, sca- interemit phium, botillus, sarculum, falx messoria, marra, dolabra, dolabella uannus, malleus, occa, securus: & ligniseca. Et uasa quoq; fructus cōtinentia: canistrum, cophinus, scirpiculum, corbula Fortassis & Fiscina. apud Comicos uero sic nominatum est uas, in quod mimorum instrumenta reponuntur. Aristophanes autē, in Danaïdibus inquit, Malorum horum contrahe mihi fiscinam: Alexis uero, etiā Draforacum dixit. Rustici quoq; ordinis sunt, ualli, & perticæ. Atq; olearum pedamenta, ridicæ. Et torculum, lignum baccas conterens: laqueusq; funis huic alligatus. Tum cupa, uas in quod oleū defluit. Veruntamē Lacus * quoq; dicitur, ut in Publico foro uēditū & laculus inuenitur. Fortassis & sporta, inter rustica uascula numeretur. Capula, sarcula, fiscellæ, calathi casei fiscella, aut fiscina. multa q; coquina, & pistoria instrumenta. Fortassis & uincus, rubus, Aor- Fortassis A chana, rhachus, conyza, carduus omniaq; spinosa, quæ in fru- corna est, etuū defensionem injici solent. Peda quoq; clauæ, scuticæ, scipio- quam spi- nes, & baculi, Agricolis conueniunt. Tum et dolia, doliola, sipyæ, nosam esse diphthera pellis caprina, & canina * sunt sicionia. tradit Theo

CAPVT phrastus: siconice

ICAPVT XXX, DE PISCATORIIS,
ET NAUTICIS INSTRUMENTIS.

Aeterum Piscatoris instrumenta, nassa, sporta, sportula, copbinus, linum, panagrum, rete. Amphiblestrum Menandrus etenim inquit, Piscatori amphiblastum circumdat: Tum & septa, reticula, tragulae, anuli, griphi Sagena. unde Aeschylus, in dissolubile, & inexplicitum malum, Sagenam retis nominat. His etiam adiungenda sunt, subera, calami, uirga, pertica, chorda piscatoria, hami, escae, pili, lina, iūci, iunceae nassae, laminae plumbeae, tridentes igniti, tridens, tridens piscatorius. Nautica autem instrumenta, uela, anuli, funis, remus, remi, clauī, gubernacula. Conti. ut Sophocles in Graecorū Concilio, Veluti nauī custodes per nocturno nam navigationem Contis dirigunt nauim. Tum et Ὀλκία nominat nauit, gubernacula, in Nauplio: Et apud Homerum, Politus clauus: Scalmi, lora, tabulatum, utres, conti, funes, sentina, cadi funes nautici, quibus naues terrae alligantur. Rudentes, anchorae, machinae trahentes, fulcra, naualia, scalae, pelles, diptherae. Dactylii, sic enim perforatos lapides uocant, à quibus alligant rudentes. Ὀγβίαe autem, inferior mali pars nominatur: quemadmodum superior, carthesium. Nomenq; Ὀγβίαe, in Epicharmi Naufraigo extat.

I CAPVT XXXI, DE VASIS VESTIVM, ET QVO HAE
reponantur.

A sa uero, quae uestium curae adhibentur, sunt lotoria uasa, & labra. Tum Terrae smeētis, apud Nicocharem. Et Sapo, apud Platonem: Lixiniū, Cimolia terra, secundum Aristophanem: Cardeus. Adiungendum quoq; hisce illud, quod in Publico foro habetur, Verriculum: Porro & Licia uestibus conueniunt: dictumq; est nomen hoc in Platonis Festis, Intexere autem licia: & in Hermippi Parcis, Licium inuoluisti: Opus autem est & acu. quod nomen Archippus in Pluto dixit. Acū, filumq; arripēs, ruptu.

rupturam hanc consue: Atq; Βελόνης nomen, in Eupolidis Imperatoribus extat: Ego uero te acubus tribus pungam. Et Βελόνιδες, ut Hermippus in Parcis: Quo autem uestes reponuntur, labra, arcæ, arculæ, cistæ. Et Cistulæ, secundum Aristophanem, in Acharnensibus: Capsæ, capsulæ. Vascula, ut in Thesmophoriazusis dixit. Sacculi, culcitra. In Foro publico autem, Arca fenestrata: Apud Recentiores uero, Rhisci: ut Antiphanes in Aleatoribus, Rhiscus erat, quem dicebat: Erat etiam uas quodpiam, arculæ simillimum, Candytalis nominatum: cuius Menandrus in Aspide meminit, & Diphilus De Condemnato: Candytalis uero hic, quid est? aut quid nam significat? Mihi sane uidetur uas esse Persicum, à Candye, Persica ueste denominatū, & à Macedonibus usu receptum esse. Arcæ, & arculæ. Tum & stragulæ: Apollodorus enim Gelous in Pseudaiace dixit, Gladius, cuspis, & stragula: Apollodorus autē Carystius, in *Anteuergetunte, Stragulas dissuebant: Beneficiū nomine etiam hoc, Antiphanes utitur in Apocarterunte: Tholiam rependens quoq; cistæ instar esse tradunt, turbinatum habentem operculum. te Xenophon autem, in Expeditione, etiam Marsupia uestimentorum dixit. Aortæ uero, dictæ sunt in Posidippi Epistathmo: Scenas, uehicula, rhiscos, aortas, tachana, lecticas, et asinos: Illud enim, quod in Menandri Misogyne scribitur: Chlamydem æstiuam, hastam, aortam, & uestes: ambiguum est, quoniam nonnulli, ἀορτῆς scribunt. In Tertio autem De Animalibus Aristotelis, Duarum in tergo uenarum sinistra, aorta nominatur: apud Pherecydem uero, unus è Cyclopibus: Porro tonsoris instrumenta sunt, pectines, nouacula. Cultri, cultelli: nam in Cratini Dionysalexandro dictū est, Inerant uero illic cultri tonsorij, quibus tonduntur oues, et greges. Sed in *Chrysoyenis Eupolidis, Deinde tonsor cultellos arripiens, Chrysoyedetondet sub barba. Tum et forfex, inter tonsoris instrumenta re nibus fertur: quam μίαν μάχαρην uocant. Nouacula, & Nouacula lanuginem theca, secundum Aristophanem in Thesmophoriazusis. Aureāq; nobis nouaculam ipse hinc ex theca ac cipit: Et instrumenta tenuia, dicta sunt Posidippo: Sutoris autem instrumenta: Culter secto-

rius, in Platonis Alcibiade et Scalpellum, in Republica Pedisq. forma lignea, in Symposio: Tum et circumsector dicatur, et forficu-
 est li, acus. Et subula dicta sunt, in Nicocharis Cretensis, Tere-
 bris contrariū ut Archilochæū: Sed Venatoris arma sunt, lina, re-
 tia, plagæ, laquei, eiectoria, ualli, fulcra, perticæ, furcæ, funes, lo-
 ra, canū habentæ, pali, stipites, enses, hastilia, iacula, falces, arcus,
 uenabula, pedicæ, laquei, catenæ, catenulæ. Plectæ. Plectam e-
 nim Attici, catenam nominauerunt ut Plato in Hellade, Vis ne, ut
 catenā demittam, teq. postea huc attraham? Secures, collaria, ami-
 culum, lora, fustes, scuticæ, uincula, agninae pelles, clauī, stimuli.
 Militis arma sunt, scutum, pelta, thorax, semithorax, galea, cas-
 sis, pericæphalea, crista, triplex conus, chirothecæ, ocreæ, pilei, ar-
 cus, tela, iacula, sagittæ, pharetra, sagittarū receptaculū, telorum
 theca, lophiū, hastæ, hastilia, falces, iacula, contr. Hastæq. pars in-
 ferior, sauroter, styrax, styracium. ferrum autem prominens, cus-
 pīs, acies. receptaculum uero, hastæ theca. Tum et hastilia dices,
 perticas, peltas, sarissas. Saunia. quod nomen de membro uirili dici-
 tur, apud Cratinū. de hasta uero, in Philadelphus Menandri. Vte-
 go fortē occidar saunio impeditus: Et Aristophanes in Holcadibus
 inquit, Insidiæ ordinantur, et missilis pertica sed in Scenis Cōiun-
 ctis, Et latis cuspidibus utentium, ut uides, captorū Alexis uero in
 Leucade, Affer sybynā, et latam cuspidem. Amipias autē in Sphæ-
 ræ done, * Τὸ μὲν δὲ πρὸ τῆς αὐτῆς πρὸς πλάτης ἀπὲρ Βα-
 te æratum αε*: His etiā connectenda sunt, enses, machææ, bipennes, acina-
 ces, xyelas. Laconicos gladios, falces, pugiones, gladij ansam, capu-
 lum ensis, manubria. et ipsam thecam, uaginā. Et Euripides in Pala-
 cit: mede, Manubrium auratum dicit. Menander in Piscatoribus, Au-
 reum manubrium habens pulcherrimus pugio: Theopompus autem
 in Urbibus, Gladios eburneis manubrijs præditos dicit. Quod ue-
 ro et spathā, de gladio dixerint, inuenias apud Euripidē, dicentem.
 Totus uero ense excidit, ueluti ignitam * faciens runcam, gladij
 nigrum manubriū habentis spatham: Si uero hoc ambiguū fuerit,
 nigrum

manifestius id Philemon in Rhodijs explicat dicendo Spathā strin-
gens aureo capulo insignē et Menander in Misumeno, cum inquit,
Spathæ occultatæ sunt: His porro addere oportet, fundas, lapides,
plūbeos globos, secures, sagares, focos, pelles, diphtheras, taberna-
cula, ligones, funes, lora, catenas, culcitrās, cingula, baltheum,
clypei ansam. Fabri instrumenta sunt, ascia, serra, malleus, terebrū,
terebrī manubrium, forceps, lima, securis. Et Bipennis, secundum
Homerum: In Olympij autem Templi columna, adscriptum est.
*Τρύπανα, τρυπάνια τρυπανίας ἔχοντα ἴσως τὴν ἀρίδαν: *
*Terebra, terebrata terebrationes habentia forsan aridem: *
Fabri Ferrarij instrumenta, incus, incudis basis, malleus, forceps,
folles, sufflatoriū, follis maior, fusoria forma, coticulæ, cotes, focu-
li. Cæterū Aedificatoris arma sunt, dolabra Cæli, secundum So-
phoclē in Priamo: Parietes, regula, circinus, cubitus, amussis, plū-
bea regula, malleus politor. Fortassis & Veētis siquidem et muro-
rum perfossoribus, hoc Comici attribuunt. hunc uero, Repagulum,
in Scenis coniunctis nominauit Aristophanes dicendo, Murum re-
pagulo perfodere. Quibus addenda sunt et illa, in Ranis Aristopha-
nis. Quadrata coagmentat pegmata, diametros, et cuneos: Atticis
uero columnis inscripta est, Serra lapidiseca, et forceps lapides re-
tinens: *Vocabis autem et machinam saxigeram. * Naualis instru-
menta, phalanges, phalangia, machinæ qua naues trahuntur, et na-
uium stationes. Præterea metallorū fossoris sunt, culei, periodos,
salax. Et Metallī fossores, culeis amiciri, Comici dicunt. Periodum
uero, & Salacem, in Metallicis dixit Theophrastus. & Periodum
quidem, uas quo ferrum purgant. Salacem uero, metallī fossorū cri-
brum dicens. Pala autem, puteos fodientium instrumentū est. Cæ-
terum Medici instrumenta, scalpellum, spathula, auriscalpium, for-
fex, spicillum, mela, dentiscalpium, forceps dentium, unctuarium
uas, peluis, cucurbitula, basis, lebes, libatorium, emplastrum, sple-
nium, uulnerum deligatio, podostraba. Clyster. extat enim hoc no-
men, apud Herodotum. Fortassis & glans. nam de longiore illa py-
ramide,

Dices
Nauium
ductoris

ramide, ex adipe nitroq; confecta, qua clysteris uice utuntur, Βασανισμα dixit Hippocrates: In Foro autem publico, etiam Fascia, & cerotum, scripta inueniuntur. Aleatoris instrumenta, abacus, abaculus, cribrum, tesserae, tali, astragali, alueoli, cami, fritillus, urnae, urnulae, calculi, tali. Instrumenta autem, urnas aut loculos facientis, locus, pala, arca, lacus. Erastus enim, & Cerycus, ad Platonem mittentes scribunt, Lacum * cito carniuori lapidis: tum de eodem dicentes, subiungunt. Siquidem nunquam tot lacus relinquam:

I CAPVT XXXII, DE CRUMENA.

Et Onfundens autem simul dixeris, uascula, crumena * Crumenulae, ut Eupolis, in Capris: tum capsam, & capsulam. Hoc etenim Aristophanes in Triphalete innuit, dicendo. Postquam in forum obsoniorum peruenit, sportam accipiens, capsulam, & crumenam maiorem: de eodem uero, & Peram, in Tagenistis dixit. Hic uero peram dissoluens, eximensq; Daricos: de eodem & Sacculus dicitur, ut cum in Thesmophoriazusis inquit, Sacculum, in quo argentum reponit. Et Crumena basim, idem dicit in Babylonij: Argentithecam autem, Antiphanes in Midone inquit. Si uero, quis & marsupij nomine uti uelit, Apollodori Carystij defendet hunc authoritas: qui in * Nona dicit, Marsupium aliquod paruum: Aryballos uero, de contexta crumena, dixit in Amore Antiphanes, & Stefichorus in Cerbero:

I CAPVT XXXIII, DE TIBIARVM THECA.

 Lottocomeium quidem, tibiary theca est: tum eandem etiam, sibenam uocitant. Tibias osseas, & tibia arundineas, uocauit Aristophanes Tibiary receptaculum. Atq; cruceia, Tibicinum calceamenta. Glottocomeium quidem, Lyfippus dixit in Bacchadibus. Ipsis cum tibijs motus, et glottocomeium: a ligulis enim fistularum denominatum est, ueruntamen etiam de uase dicitur. Glottocomeium enim, apud Neotericos inuenire licet: ut in Timo-

Timoclei Balneo, Et glottocomeium strepit. Et in Apollodori, Ca. Fabula, Ca.
rystij *Diaballis, Magnum ô Phormio, glottocomum non oculo: luminians

CAPVT XXXIIII, DE DECIPULA, ET EO IN QVO
aues dormiunt.

Vasorum quoque genere est, Decipula: nomē uero hoc, in Aëtis Demosthenis Ad Aristogitonem: Et Muscipula: quo nomine Aristophanes in Phœnissis utitur. Et in Pluto, quoque Muscipulā nominat.

Tum et Callimachus inquit, *Andictam peritam Dixit, Ana saltare: ut et andicta, muscipulae genus sit. Stans autē in muscipulis etete, ual-
paxillus, scandalethru dicitur: quemadmodum clauus ille in maiori de peritum
bus laqueis, malleus. funiculus uero, quo continetur, merinthus.
Andromediā autem, Cratinus in Seriphijs, *Inescatam decipulam Inescato-
uocat. Huiusmodi uero laqueos, Nicophron in Veneris Genitoriam
ribus, Δελεαγρα nominat. Petaurum uero, tabellā cui domesticæ
aues indormire solent, Aristophanes uocauit: sicuti & Fuscinae me-
minit, in Nubibus: His quoque adnumerentur, trabes, trunci, furcæ,
crates, tegmina. Et in Publico foro, Post fictilia, Tegmina Corin-
thiaca, & patibula: Ακτιγία uero, fustem nominauit in Iride
Achæus: eodem quoque nomine currus temonem appellat, prominēs
scilicet illud lignum, cum iugatus non est: quod Lysias, Στήρυμα
uocat. ueluti & radium currus, idem Κυμύιχιν nominauit.

CAPVT XXXV, DE ABACO.

Is etiam, coniungendus est abacus, pileus, galerus, pileolus: Cophinus, qui est è uiminibus textura. Insuper & Gyrgathum, & Sella, secundum Aristophanem dicentem in Conuiuatoribus: *Me-
dorum gyrgathum, & calculorum sella:

I CAPVT XXXVI, DE DOMICILIIS,
IN QVIBVS ANIMALIA NVTRI-
untur, & alijs huiusmodi.

Ræterea Gallinarium, et Perdicum caueā, Aristophanes in Holcadibus dicit. Et si non falsa Hyperidis Oratio Pro Harpalo, in ea scriptum est, Exilientes ex perdicum uiuarijs: Et Hara, in qua porci nutriuntur, secundum Eupolidem, et Phrynichum in Poastrijs: eademq; Porcile dicitur, in Aristophanis Lysistrata: Atq; crumena, uasculum quoddam reconditorium, quod Et nonnulli, peram esse existimant. Et sacculus. * Marsupium, ut in Gerytade Aristophanes: atque Ascopera, ut in Horis: Cestra quoq; mallei cuiusdam ferrei species: ut in Aegide Sophoclis, Cestra ferrea, latera simul & dorsum attriuit, feriens: Sed & Cauea ferrea, uas quoddam est, auario simile, apud Herodotum, & Archilochum. Tum & Nidus, uel Casa, pro tali sumitur domicilio. ut apud Cratinum, in Thracibus. In casa si contigerit, coerceretur: sed & domum, habitatu commodam sic nominant: ut in Spe Epicharmi dictum est, Vicini casam: Sed in Autolyco Eupolidis, Habitant uero hic, tribus in casis domicilium habentes: Stabula uero iumentorum, secundum multorum sententiam, inuenire licet in Quinta Philippica: Saccopera autē, * ab idiotis dici consuevit in Apollodori Carystij Amphiarao, Inijciens hoc, o pessime, in saccoperam, iumento imponas: Siphnim porro, in Hymnis Atticis non terrā esse, non nulli intelligunt. sed arcam, unde Ceres primum sumpserit alimēta. Αορτῆρα uero, baltheum uocauit Pherecrates, in Literis: Causia autem, pileus Macedonicus, apud Menandrum: ut & Persicus: Et Cyrbasiam quoque, in Triphalete dixit Aristophanes: Atque communem mihi esse putas cyrbasiam. Herodotus quoque, Citbarum nominauit.

CAPVT

CAPVT XXXVII, DE PICTO-
RIS INSTRUMENTIS.

Pictoris autem arma, tabulæ, tabellæ, tripodes tabularum, pul-
pita, styli, penicilli, buxæ tabulæ.

CAPVT XXXVIII, DE EPHEBO I
RVM HABITV, ET ALIIS QVI-
busdam miscellaneis.

Pheborum sane habitus erat, Petasus. Philemon
in lanitore, Ego enim cum chlamyde, deponerem
et petasum: Teleclide autē in Amphictyonibus di-
dicente, *δουλοπόνηρον, ἐνπαρὸν κόλυθρον. Seruilius,
sordidum
mensibus dicit Aristophanes, Acharnas auri uas nimirum est Persi colythrū
cum, nonnulli tamen, theoricam cistam sic nominari putant. In Ari-
stotelis uero Orchomeniorū Republica, Orchomeniorū mensura
est, quadraginta capiens medimnos Atticos. Alij uere arculas pu-
tant, ad Pythiū proficiscentium. quoniā et lebetes illos, panagrides
uocant. Gladij autem nomen Barbarum, scalma esse uidetur. So-
phocle in Troilo dicente, Scalma Principes exscindens meos: Spor-
ta uero, uas contextum, ad ferri repositionem, aut aliorū quorun-
dam apud Homerum uero, Vlyssis securum. Hermippus autem in
Demotis inquit, Habentes sportæ simile scutum: Cæterum à Bœ-
otis cadum, Scyphum appellari tradunt. Sminya uero, felina * pellicula
pellis, ligoni apposita, si manubrium uetustate attritum foret. no-
menq; Aurigæ est, in Aristophanicis Fabulis: Verum ptacala, sto-
rea in nauibus est: quam etiam cannam uocitant. Sed crasteriū,
ligna sunt quatuor inuicem commissa, et fune colligata uel crates,
ante iumentorū præsepe, ad pabulum ipsis ferendum. quod & fœ-
num, & gramen, & λεῖσσι quidam appellant. Emphatnismata au-
tem, tabulæ sunt à præsepi surgentes, ut superflua purgent.

I CAPVT XXXIX, DE LARVA, ET
SIMILIBVS. ATQVE CATENA.

Xuasculorū autē ordine fuerit, persona, larua, Gorgonium Et Personula, ut Plato in Sophistis: Lintea facies, tum torques, monile, catena, catenatio. Catena autem, non uinculi modō, sed etiam muliebris ornamenti nomen est: ut apud Aristophanem, Sigillatæ catenæ: Philippides uero, inquit Catenu- lam habuit, quadraginta drachmas ualentem: Vinculum quoq; fer- reum est, $\Sigma\kappa\upsilon\lambda\alpha\varsigma$: cuius Plato in Hellade meminit, Arrepto hospi- tis scylace, ipsum ligato:

I CAPVT XL, DE SVBLIGACV-
LIS, ET IIS QVIBVS LVDITVR.

Instrumenta quoq; sunt, subligacula, tibialia, ca- lige. Et Persicæ, ut Aristophanes in Nubibus, su- bligacula appellare uidetur. In Scythiis uero, & Tauris Sarabara, & tunicas omnes induti: Sed et hamaxis, currus quidā minor, quo Pueri ludunt. Nola quoq; instrumentū fuerit, trutina quoq; & flagellū. Fortas- sis & pellis uillosa, & crepitaculum, pellis agnina, baculus, scu- tum, candelabrum, pixis. Aliudq; quippiam, Calamus: ut Aristo- phanes in Acharnensibus, Tu autem mihi guttam unam in cala- mum instillato:

I CAPVT XLI, DE HIS IN QVIBVS
SAL TERITVR. ET SIMILIBVS.

Salina, uasa fuerūt buxea, in quo sal conterebant. Archippus siquidē, in Hercule Nupto inquit. Salinū buxeū. Strattis uero, Si mouerit salsam aquam, aliud quippiā tenue in salenis concisum: Et simile sanē ua- sculo uidetur, in quo piper conterūt. Præterea et cophinus, sporta et corbula. In Gerytadeuero, Aristophanes inquit, Cophino uini- neo: In Foro publico etiā, Salis tres semicophini uenditi sunt: Quē admodum et Samium, & semisamiū: Fortassis teges quoq; dicatur, quod

quod segestram significat. Calamus quoq; cuius & Homerus meminisse uidetur, de Achillis tentorio. In Aristotelis uero, seu Theophrasti Physicis scriptum est, Calami, tegetis, thryallidis, nuclei pinei, pinusq;. Dices etiā Manus, palmas, cubitos, ut in Foro publico Appositum est in super galericum, & fictitiam comam. Vel * Appositum ficticiam, secundum Aristophanem in Gerytade & * πεισίδις, ut Appositum in Amphidid Alcmaeone, aut Menandri Olynthia: ciam

CAPVT XLII, DE SCALA, TYM-

PANIS, CYMBALIS ET AV-

cupum instrumentis.

Instrumentum quoque, scala est. Et gradus scale, qui κλιματῆς & dicuntur. ut Aristophanes inquit, in Fabulis, aut Centauro: κλιματῶν uero, Parua scala in Foro publico: Apud Amipsiā uero, κλιμακίς: Fortassis & tympana, atq; cymbala, instrumento rum ordinis fuerint & * pardalea pellis, leonina, * tabula, & al- pardalo bum. Quibus autem aucupes utuntur, laquei, reia. Plagæ, quorum & Aristophanes meminit, in Auibus:

CAPVT XLIII, DE PERA, I

ET SIMILIBVS.

Eram uero, Perulam uocabis. ut Aristophanes in Scenis Coniunctis: & Sacculum, secundum Homerum. Crumenam, Crumenulam, & Marsupium, ut Conuiuatoribus Aristophanes: Corycum quoq; Corycium, et Corycidem dices, pro crumena, ut Aristophanes in Holcadibus. Tum et Loculus quoq; * necessario utensilium fuerit, eodem dicente. Loculum, & pocillum: hunc uerum ro. nonnulli Bystram uocarunt. ut Anaxandrides, in Citharistria & in Orpheo, Antiphanes, Bystram quandam ex folijs: Veruntamen pocillo quoque, conuenerint contexta tegmina, uel storeæ. utraq; uero, in Aristophanis Babylonijs, Quot habet Virorum storeas iste? & rursum, Tugurijs domum construxit: Secundum Aristophanem uero in Holcadibus dices, Paxillos expellere, & scuti-

cam ferream, bidentes, & sarmentorum fasciculos. & ut in Ta-
genistis dicit, Neruum, lapides asperos, caduceum: atq; ut in He-
roibus, Abi trochum accipiens, crepito: & ut in Senecta, Mendi-
cante scipione: Et Βανθουελα uero Persis, ἀντιλαπυλας. Atq; ti-
& bias arundineas: Rudentes uero, & funes, * arma quoque uocau-
ris: Homerus quoq; Funem nauticum dixit.

I CAPVT XLIIII, DE VASIS
AVREIS, ARGENTEIS,
alijsq; metallicis.

Vmerabis etiam uascula aurea, argentea, & æ-
nea, in uasculorum numero. Aenea nominante,
non Xenophonte modo in Expeditione: sed &
Aristophane, in Pelasgis, Aenea uasa, et puluina-
ria: Lysias uero Ad Cleonem, Argentea uasa di-
xit, & Aurea:

I CAPVT XLV, DE RVSTICIS IN-
STRVMENTIS, ET SIMILIBVS.

Aetas porro, Rusticorum diphtheras, in Mulie bri-
bus Mimis Sophron uocauit. Sint etiam Ora, an-
sis similes, in Cercione Aeschyli: etiam Platone
dicente, Et uasculorum ansæ. Alexidis etiam est
Fabula, Ansa dicta. Tum & cratem, aliquis nomi-
nauerit ligamen uimineum storeæ, aut cephino simile. Crates ue-
ro, in Heroibus inquit, Cratium contextor: Homerus uero dicit,
Craticulis partitum uimineis: Nam & uimineæ, & saligna uasa di-
cuntur. Et apud Thucydidem quoq; Scuta sunt uimineæ: Tum &
lina dices, & stupam, canabum, et canabeum columnamq; hæc o-
Vide supra perantem, seniculum. Sed & δλασιον, liquidorum simul, & arido
Libro VII rum uas est: plerunque æneum, ut in Arrephoro Menandri, Aut
æneum magnum holcium: Et in Philemonis Nuptijs, Holcium in
mensa uidi, tritico plenum: Agninam quoq; uocabis, ouis pellem,
secundum Philemonem, dicentem in Euripo: Stragulam habet, a-
guinam pellem: Tum & instrumentum totum ferreum, ut in Anti-
phanis

phanis Philisco et aliud totum ligneū, ut in Platonis Legibus: Cratino autem in Nemesi dicente, In Catasta collum habens intelligendum nimirum, quod collo sic inserto eum, qui in foro peccarat, flagellari oportebat. Tum & ferulam dices, Platone Feruligeros dicente & Ione dicente in Magna Fabula, Fragilem ferulam: Lugum uero, iumentorum dices, & trutinæ partem, naui quoque, calcei, & loci. Dinolochus in Amazonibus inquit, Cauponario iugo: Sed ἔξωθεν neutraliter sapius dicto, notandū, quod Archippus in Rhinone, idem in masculino dixit.

CAPVT XLVI, DE VASCULIS CONTEXTIS.

Estem porro contextā appellante Herodoto, idem tibi de alijs contextis uasculis dicere licebit: utpote contextam sportam, aut stoream, aliud uel huiusmodi, maxime, cum Euripides in Autolyco Satyrico dicat: Vimineas enim equis, & contextas habenas flectit: Materia autem, unde contextitur: φλῆς, secundum Iones. sed φλέως, secundum Atticos dicitur. Huius etiam ordinis fuerit farinariū uas, coix, quod Dore, Coim uocant: ut in Pithone Epicarmus, Aut sacculum bouillum, aut coim ferre, aut canistrum: Sed Attici, Coicem dicunt: ut Pherecrates. Omnis uero arma * gerebat, * coicem, aut canistra: Manifeste autem hoc Antiphanes in Bombycijs innuit, dicens: Vas farinariū, quod coix est: aut Sit etiam Phedon, uas quodpiam oleum continens, à Phedonijs mensuris denominatum de quibus, in Argiuorum Republica dicit Aristoteles: Stegastrium uero, si quis dicere uelit: quoniam uulgo stegastridem, diphtheram, coriaceam * tunicā appellamus: ad Aeschyli authoritatem cōfugiat, dicentis, Oñium stegastrium: Cistæ uero, non obsoniorū modò, aut * alia uestium tantummodo repositoria sunt: sed etiam pharmacopolarū esse dicuntur, ut Aristophanes in Amphiarao: Ei serpentes, quos insculpis in cista aliqua, obstitium regnare, et relinquere pharmacopolas: ut et Theopompus in Alpha seruatio-
a, Domū ingressus, inueni totam cistam pharmacopole Megarici: nem

I CAPVT XLVII, DE LOTORIA
PELLE, ET ALIIS

huiusmodi.

Ellem uero, qua Mulieres lotæ, aut lauantes ipsas subcinguntur, Pellem lotoriam appellare licet, secundum Theopompum in Pueris. Hanc uero subcingens pellem lotoriam, pubis uinculo circumtendas: Pherecrates autem in Hippono, Vascula ad Puerorum institutionem pertinentia recensens, Tunc loto pellem circumuoluunt: sic autem nimirum agnina pellem, ab oue denominarunt Militibus quoq; mactræ loco seruiebat, ut Her mippus in Militibus innuit, Vincit uero pellis lapideam mactram: Laterem quoq; dices, & laterem subtegulaneum. In Foro publico, reperitur etiam Later Atticus, & Later Corinthiacus. Tegulam quoq; dicente Thucydide, in Plateensi obsidione: Tegulas uero, Lateres in Vespis uocat Aristophanes, dicens Nequaquam mus, per Iouem, sed aliquis lignei tegulas subiens culminis: alij uero, eo loci *Κεραυιδίω* scribunt. Malleus quoq; ferro instrumento, crot-

Malleum, phide dicto, similis erat, sed fortasse * cestra fuerit. Vinculi uero uel stimuli genus, fuerint Fasciæ, secundum Strattim, dicentem in Phœnissis. Neg; funiculi ad sunt, nec fasciæ: Storea autem, contextum quoddam est: cuius meminit in Vespis Aristophanes, Ne te unquā apud storeas inueniā: Pherecrates uero in Somno, Scena circumsepta, & circumdata storeis: Maxime uero hoc plicamine, ad circumseptiones utebantur ut in Pityne, de triremibus dicit Cratinus: Nō potest omnia faciens, nauis domicilium sortiri, aut storeæ: Has uero contextentem, Storearum plicatorem Hipponax uocauit. Inter liquidorum uero mensuras, etiam Maris numeretur, secundum Aristotelem, in Octauo De Animalium Historia dicentem, Vini maris: sex autem cotylas maris continet.

CAPVT

CAPVT XLVIII, DE FIGVL-
NA TERRA, ET ALIIS
necessarijs.

Vm figulinam terram dices, et terram fictilem si-
ue ut Sannyrion in Gelote, Lutosam terram uer-
sans: Vbi uero Figuli lateres formant, *πλαυθεον*,
in Fabulis, aut Niobe uocauit Aristophanes, de
uorticofo flumine loquens: Hic uero in lateritiam
officinam diuertit indigus: Vasculis quoq; si libuerit, adicies Ca-
dum, secundum Aristophanem, in Centauro, aut Fabulis dicen-
tem: Sed in cadum aliquem arreptum meijto:

CAPVT XLIX, DE ACIALI, I
IUNCO, ET SISYRA.

Ciale uero ferri, inter repofita *utensilia si quis instru-
numerauerit: Cratinus illi astipulabitur, dicens, menta
In manibus chalybaeu aciale: Tum si uimen quod
dam, iuncum appellare libuerit idem quoq; Crati-
nus in Nemesi dicit, iuncum uero dico, & iun-
ceum: Dices etiam Sisyrā, secundum Aeschylum, in Praconi-
bus Satyricis dicentem, Et sisyræ leoninae: et Sophocles in Musis,
Forfices, tiaras, & sisyrā amiculum:

CAPVT L, DE VTRE, FLA- I
GELLIS, ET GEMMA-
to uasculo.

Voniam uero utrem, & utriculum praediximus,
nihil retulerit, etiam Molgum dicere: quod Taren-
tinorū lingua, bouillum utrem significat: Vnde et
Theodoritas, Vulcanum bouillis uti foliis tra-
dit: Et Aristophanes ficto oraculo ludit, *Ne mi- Ne mihi
hi Cecropidas, utres laudate futuros: In *utensilium quoq; ordine Athenien-
sunt, lorum, flagella, rotulae, pedicae, tormenta. De poculo uero, ses laudate,
aut alio uasculo, forte Gemmatum esse, dicere licebit: ut in Padio utres erūt:
Menandri, Aureum praebuisti, aut gemmatum, sic enim decebat:

I CAPVT LI, DE CLAVIS,
ET OPERCVLO.

Voniã uero pleriq; clauos, Comici uero Clauicu-
los dicunt: sciendum, quod clauos, etiam paxillos
nominant: Sed in Templi Poësi, quã aut Philon,
aut Apollodorus composuit, scriptum est: Paxil-
los enim habeant iuga singula: Idem etiã unumq;
dices, operculum, epithema dolij, lebetis aut pharetræ: In Aristo-
phanis enim Pace scriptum est, Scutum puto, operculi loco com-
modè imponas: Homerus autem inquit, Vt quando pharetræ impo-
nas operculum:

CAPVT LII, DE IMAGINVM
FIGVLO, CITHAROEDI IN-
strumentis, & ostracinis.

Ignem præterea, cui lutum applicant imaguncu-
larũ fictores, cannabus uocatur. Vnde & Strat-
tis in Venatione, Sannyrionem, propter maciem,
Cannabum appellat. Ipsum uero lutum, quod for-
matas imagunculas cæreas ambit: quoniã ad ignis
propinquitatem liquefcunt, multisq; patet undiq; foraminibus, lig-
dus nominatur. Vnde et Sophocles in Captiuis inquit, Scutum se-
densatio miligdum, quasi * suffultura quæpiam sit: Fibula quoq; Citharædi
aliquis instrumentũ est: ut Plato dicit: Det * quis intus fibulam: Licet etiam
uasa, testacea, & fictilia dicere. In Poëta enim inquit Plato, Mi-
sue, ostrea ror dolum testaceum, * libro potius habentem: Herodotus que-
ceũ librum quo, Fictilem craterem dixit. Et Anaxylas in Botrylione, Neq; mi
habentem hi hæc fiant fictilia:

CAPVT LIII, DE CONTEXTIS
SACRIS VASCVLIS, ET ALIIS.

St etiam helena, contextum uas uimineum, ansas
salignas habens: in quo, Helenephoriũ mysto,
mysteria gerunt. Quod si & alia lubet addere sa-
crorum uasa, & amula * quæ uocantur pallio-
la, patet.

la, patanum, protonium, semimetrum Podonychum, quæ Pandro-
si sacrorum uestis erat. Reliqua uero, sacrorum amacula sunt. Πο-
δόμπα uero, pompalia dicuntur. Cum autem Demosthenes
inquit, Συνοφάντας * τὸς πλεονέκτας τοῦς Γυναιξί' uittas, uel

reticula intelligunt. * Vtensilium uero, in Eupolidis Urbibus, cata-
logus est pilas, crateres, ollas octo, bina acetabula, pului-
naria, cacabum, sellas sex, ollam, canistra
centum, scopas, arcam, &
candelabrum.

scenerato-
res Mulie-
bus

F I N I S.

INDEX
rum, quæ
tinentur. E
nomina ex
propria in
quid cert
verum etiã
piola pleu
expensis
ta, vel an
seculis fun
dicem à n

A Bac
ab horis q
accusation
habent
Accusato
accusa.
aciale
acus.
ad accusat
ciant
ades
ad libe
fram
ad lotion
nemien
admonen
reliqu
Adolfe
adulato
adytam
adulce